

161/2015 Z.z.

ZÁKON

z 21. mája 2015

Civilný mimosporový poriadok

Zmena: 137/2019 Z.z.

Zmena: 390/2019 Z.z.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Základné princípy

Čl.1

Súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

Čl.2

(1) Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi vyjadrené a chránené.

(2) Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoliavať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Čl.3

(1) Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

(2) Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Čl.4

Súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

Čl.5

(1) Súd koná aj bez návrhu, na návrh prokurátora alebo na návrh účastníka konania. Predmet konania vymedzuje zákon.

(2) Súd postupuje z úradnej povinnosti na základe zákona na účely prejednávania a rozhodnutia veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Čl.6

Súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

Čl.7

Úkony účastníkov konania sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. Formálne pochybenie možno namietat iba vtedy, ak by bol pri správnom procesnom postupe dosiahnutý iný výsledok konania. V záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania môže súd upustiť od vykonania určitých úkonov alebo prispôsobiť ich realizáciu tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci.

Čl.8

Na prejednanie veci sa nariaďuje ústne pojednávanie, ak zákon neustanovuje inak.

Čl.9

Pojednávanie prebieha zásadne verejne, ak zákon neustanovuje inak; verejnosť môže byť z konania vylúčená len zo závažných dôvodov ustanovených zákonom.

Čl.10

(1) Dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

(2) Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

Čl.11

(1) Súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

(2) Súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 2 ods. 1.

Čl.12

Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Čl.13

Účastníci konania konajú v styku so súdom osobne, ak zákon neustanovuje inak. Účastníci konania môžu konať aj prostredníctvom zástupcu; napriek zastúpeniu môže súd účastníka konania vyslychnuť, ak je to potrebné a možné.

Čl.14

Cudzie rozhodnutia majú za podmienok ustanovených osobitným predpisom rovnaké účinky a požívajú rovnakú ochranu ako vnútroštátne rozhodnutia.

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Prvý diel

Predmet zákona

§ 1

Podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

§ 2

(1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Druhý diel

Niektoré ustanovenia o príslušnosti súdu

§ 3

(1) Na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon.

(2) Ak nie je príslušnosť súdu určená podľa predchádzajúceho odseku, je na konanie miestne príslušný súd, ktorý je všeobecným súdom navrhovateľa.

§ 4

Ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.

§ 5

Súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

§ 6

(1) Ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

(2) Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

(3) Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania alebo iného podania zostávajú pri postúpení veci zachované.

Tretí diel

Niektoré ustanovenia o účastníkoch

§ 7

Účastníci

(1) Účastníkom je ten, koho tento zákon za účastníka označuje.

(2) V konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať.

§ 8

(1) Návrh navrhovateľa, ktorému nesvedčí účastníctvo podľa § 7, súd uznesením odmietne.

(2) Ak súd z obsahu návrhu uvedeného v odseku 1 zistí, že sú dané dôvody na začatie konania aj bez návrhu, rozhodne o začatí konania bez návrhu.

§ 9

Ak to okolnosti vyžadujú, môže súd rozhodnúť, že ten, kto nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, musí byť v konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom alebo procesným opatrovníkom, aj keď ide o vec, v ktorej by mohol konať samostatne.

§ 10

Pribratie do konania

(1) Ak sa niekto z tých, o ktorých právach a povinnostiach sa má konať, nezúčastní konania od jeho začatia, vydá súd, len čo sa o ňom dozvie, uznesenie, ktorým ho priberie do konania ako účastníka.

(2) Ak sa stal účastníkom ten, o koho právach alebo povinnostiach sa nekoná, súd uznesením konanie vo vzťahu k nemu zastaví.

§ 11

V konaniach podľa tohto zákona je intervencia vylúčená.

§ 12

(1) Súd môže uznesením pribrať Centrum pre medzinárodnoprávnú ochranu detí a mládeže do konania vo veciach podľa prvej hlavy druhej časti a podľa štvrtej časti tohto zákona, ak ide o vec s medzinárodným prvkom.

(2) Súd môže uznesením pribrať do konania aj iný subjekt, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

(3) Subjekt podľa odsekov 1 a 2 je v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať účastník, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len subjekt právneho vzťahu.

§ 13

Účasť prokurátora

(1) Prokurátor môže vstúpiť do začatého konania okrem konania o rozvod manželstva. Ak je s konaním o rozvod

manželstva spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode, môže prokurátor vstúpiť do konania v tejto časti.

(2) Prokurátor môže podať návrh na začatie konania, ak možno konanie začať aj bez návrhu, a ak to ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.

Štvrtý diel

Niektoré ustanovenia o úkonoch súdu a účastníkov

Zápisnica

§ 14

Každý okresný súd je povinný spísať podanie do zápisnice a postúpiť ho bezodkladne príslušnému súdu. Takéto podanie má tie isté účinky, ako keby sa spísalo na príslušnom súde.

§ 15

Ak zápisnica obsahuje dohodu subjektov právneho vzťahu, podpisujú ju aj subjekty, ktoré dohodu uzavreli.

Súdny komisár

§ 16

(1) V prípadoch ustanovených týmto zákonom súd poverí notára, aby ako súdny komisár konal a rozhodoval v určitej veci; poverenie nie je súdnym rozhodnutím.

(2) Rozhodnutia vydané notárom a úkony vykonané notárom na základe poverenia sú rozhodnutiami a úkonmi súdu prvej inštancie.

§ 17

Poverenie je účinné, len čo ho súd notárovi oznámi.

§ 18

Súd môže uznesením odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu súdu spôsobí zbytočné preťahy v konaní alebo v iných odôvodnených prípadoch.

§ 19

(1) O vylúčení notára alebo jeho zamestnancov rozhoduje uznesením súd prvej inštancie.

(2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o vylúčení sudcov a iných osôb sa použijú primerane.

§ 20

Ak súd vec notárovi odňal alebo ak rozhodol, že je vylúčený, poverí iného notára.

§ 21

Ak je podľa osobitného predpisu ustanovený zástupca notára alebo náhradník notára, prevezme veci, v ktorých už súd udelil poverenie.

§ 22

Ak notár poverí úkonmi súdneho komisára notárskeho kandidáta, úkony notárskeho kandidáta sa považujú za úkony notára.

DRUHÁ HLAVA

KONANIE V PRVEJ INŠTANCII

Prvý diel

Niektoré ustanovenia o priebehu konania v prvej inštancii

§ 23

(1) Konanie sa začína na návrh.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

§ 24

Konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

§ 25

V návrhu na začatie konania sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie účastníkov, ich zástupcov, ak ich majú, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a musí byť zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha.

§ 26

(1) Navrhovateľ je povinný pripojiť k návrhu listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva.

(2) Ak je splnenie povinnosti uvedenej v odseku 1 spojené s nepomernými ťažkosťami, postačí, ak účastník označí v návrhu listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva.

§ 27

Ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

§ 28

(1) Navrhovateľ môže počas konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk, ak neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

(2) Zmenu návrhu súd nepripustí, ak by výsledky konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Po vydaní uznesenia, ktorým súd zmenu návrhu nepripustil, pokračuje v konaní o pôvodnom návrhu.

§ 29

(1) Navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

(2) Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

(3) Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

§ 30

Po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá.

§ 31

Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

§ 32

(1) Účastníci sú povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie.

(2) Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

§ 33

(1) Súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, ak tento zákon neustanovuje, že vec sa môže prejednať bez pojednávania.

(2) Na pojednávanie predvolá súd účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná; predvolanie sa doručuje tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

§ 34

Ustanovenia Civilného sporového poriadku o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany a koncentrácii konania sa v konaniach podľa tohto zákona nepoužívajú. Ustanovenia Civilného sporového poriadku o zázname procesných úkonov technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku sa v konaniach vykonávaných notármi ako súdnymi komisármi nepoužívajú.

Druhý diel

Niektoré ustanovenia o dokazovaní

§ 35

Súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

§ 36

Súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

§ 37

Súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

§ 38

(1) Ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

(2) Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

Tretí diel

Niektoré ustanovenia o súdnych rozhodnutiach

§ 39

(1) Rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.

(2) Tento zákon ustanovuje, kedy súd rozhoduje vo veci samej uznesením.

§ 40

Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

§ 41

Ak súd v konaní nariadil pojednávanie, rozsudok sa vyhlasuje na pojednávaní, na ktorom súd ukončil dokazovanie.

§ 42

Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa rozsudok vyhotoví a odošle do desiatich dní odo dňa jeho vyhlásenia.

§ 43

Rozsudok, ktorým je rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

§ 44

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

§ 45

Ak sa uznesením rozhoduje o veci samej, doručuje sa do vlastných rúk.

§ 46

Ustanovenia Civilného sporového poriadku o platobnom rozkaze, rozsudku pre zmeškanie, rozsudku pre uznanie nároku a rozsudku pre vzdanie sa nároku sa v konaniach podľa tohto zákona nepoužijú.

Štvrtý diel

Niektoré ustanovenia o trovách konania

Druhy trov konania

§ 47

Trovami konania sú aj odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho účelne vynaložené hotové výdavky.

§ 48

V konaní o dedičstve sú trovami konania aj odmena správcu dedičstva a jeho účelne vynaložené hotové výdavky.

Platenie trov konania

§ 49

(1) Účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

(2) Súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

(3) Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účastníctva na veci a na konaní.

§ 50

(1) V konaní o dedičstve platí odmenu notára a jeho hotové výdavky dedič, ktorý nadobudol dedičstvo. Ak je dedičov niekoľko, platia tieto trovy podľa vzájomného pomeru ceny nadobudnutého dedičstva.

(2) Ak sa vykonala likvidácia dedičstva, platí sa odmena notára a jeho hotové výdavky z výťažku likvidácie. V rozsahu, v akom odmenu notára a jeho hotové výdavky nemožno uhradiť z výťažku likvidácie, platí ich štát.

(3) Ak sa dodatočné konanie o dedičstve zastavilo, platí odmenu notára a jeho hotové výdavky navrhovateľ.

(4) V ostatných prípadoch platí odmenu notára a jeho hotové výdavky štát.

§ 51

V konaní o umorenie listiny platí odmenu notára a jeho hotové výdavky navrhovateľ.

Náhrada trov konania

§ 52

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 53

V konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

§ 54

Ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zaviniť trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

§ 55

Súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

§ 56

Povinnosť nahradiť trovy konania nemožno uložiť prokurátorovi.

Rozhodovanie o trovách konania

§ 57

O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

§ 58

O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

TRETIA HLAVA

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Prvý diel

Niektoré ustanovenia o odvolaní

§ 59

(1) Odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, okrem uznesenia, ktorým súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa § 304 písm. g).

(2) Odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zrušení rozhodnutia o dedičstve, ak sa dodatočne zistí, že porúčiteľ žije, alebo ak bolo zrušené jeho vyhlásenie za mŕtveho.

§ 60

Odvolanie nie je prípustné, ak proti uzneseniu možno podať sťažnosť.

§ 61

(1) Zmeškanie lehoty na podanie odvolania nemožno odpustiť, ak bolo rozsudkom vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je.

(2) Ak rozsudok uvedený v odseku 1 neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku.

§ 62

Odvolacie dôvody

(1) Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

(2) Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

(3) Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

§ 63

Nové skutkové tvrdenia a dôkazy

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

§ 64

Dispozícia s návrhom na začatie konania

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

§ 65

Viazanosť rozsahom odvolania

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Viazanosť odvolacími dôvodmi

§ 66

Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

§ 67

Na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

§ 68

Dokazovanie v odvolacom konaní

Odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.

Odvolanie proti uzneseniu vydanému notárom ako súdnym komisárom

§ 69

Proti uzneseniu vydanému notárom ako súdnym komisárom je odvolanie prípustné.

§ 70

(1) Odvolanie proti uzneseniu vydanému notárom ako súdnym komisárom sa podáva u notára, ktorý uznesenie vydal.

(2) Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané v lehote na súde prvej inštancie, ktorý notára poveril, alebo na príslušnom odvolacom súde.

§ 71

Po podaní odvolania notár predloží vec súdu prvej inštancie.

§ 72

(1) Ak nie sú dôvody na postup podľa odseku 2, súd prvej inštancie predloží na rozhodnutie odvolaciemu súdu odvolanie proti uzneseniu

- a) o spornom dedičskom práve podľa § 193,
- b) o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa § 195 ods. 2,
- c) o dedičstve podľa § 203 ods. 1,
- d) o nariadení likvidácie dedičstva podľa § 205,
- e) ktorým sa návrh na umorenie listiny odmietol,
- f) ktorým sa návrh na umorenie listiny zamietol,
- g) o umorení listiny.

(2) Ak na základe obsahu spisu dospeje súd prvej inštancie k záveru, že odvolanie proti uzneseniu uvedenému v odseku 1 je dôvodné, odvolaním napadnuté uznesenie zmení alebo zruší a vec vráti notárovi na ďalšie konanie.

(3) Proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zmene napadnutého uznesenia je odvolanie prípustné.

(4) Ak bola vec vrátená na ďalšie konanie, je notár právnym názorom súdu prvej inštancie viazaný.

§ 73

(1) Ak nejde o odvolanie proti uzneseniu podľa § 72 ods. 1, je na konanie o odvolaní funkčne príslušný súd prvej inštancie.

(2) Ak nejde o prípad podľa § 72 ods. 3, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o odvolaní nie je odvolanie prípustné. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o odvolaní nie je dovolanie prípustné.

Druhý diel

Niektoré ustanovenia o žalobe na obnovu konania

§ 74

Žaloba na obnovu konania nie je prípustná proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je.

§ 75

Žaloba na obnovu konania je prípustná aj proti právoplatnému uzneseniu vydanému v konaní o dedičstve a proti právoplatnému uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania, ak zmenu alebo zrušenie uznesenia nemožno dosiahnuť inak.

Tretí diel

Niektoré ustanovenia o dovolaní

§ 76

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

§ 77

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Štvrtý diel

Dovolanie generálneho prokurátora

§ 78

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

(2) Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty.

§ 79

(1) Dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

(2) Dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

§ 80

(1) Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania.

(2) Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil.

§ 81

Dovolanie podáva generálny prokurátor na Najvyššom súde Slovenskej republiky do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

§ 82

(1) V dovolaní generálneho prokurátora sa musí popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda.

(2) Rozsah dovolania generálneho prokurátora možno meniť len v lehote podľa § 81. Dôvody možno meniť až do vyhlásenia rozhodnutia.

§ 83

Dovolanie generálneho prokurátora možno odôvodniť tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník nemal spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- f) došlo k zásahu do práva na spravodlivý proces,
- g) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- h) súd nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci,
- i) rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

§ 84

Dovolanie generálneho prokurátora doručí dovolací súd účastníkom na vyjadrenie.

§ 85

Rozhodnutie o dovolaní generálneho prokurátora doručí dovolací súd účastníkom a generálnemu prokurátorovi.

§ 86

Na konanie o dovolaní generálneho prokurátora sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku o konaní na dovolacom súde, ak tento zákon neustanovuje inak.

DRUHÁ ČASŤ

OSOBITNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

KONANIA V NIEKTORÝCH RODINNOPRÁVNÝCH VECIACH

Prvý diel

Konanie o povolenie uzavrieť manželstvo

§ 87

- (1) Konanie o povolenie uzavrieť manželstvo sa začína len na návrh.
- (2) Návrh podáva osoba, ktorá môže manželstvo uzavrieť iba s povolením súdu.
- (3) Osoby, ktoré chcú uzavrieť manželstvo, podávajú návrh spoločne, ak každá z nich môže manželstvo uzavrieť iba s povolením súdu.

§ 88

Navrhovateľ má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

§ 89

Účastníkmi konania o povolenie uzavrieť manželstvo sú tí, ktorí chcú uzavrieť manželstvo, a ich zákonní zástupcovia.

§ 90

Súd vyslúchne navrhovateľa bez prítomnosti ďalších osôb vždy, ak o to navrhovateľ požiada. O tomto práve musí byť navrhovateľ poučený pred výsluchom.

§ 91

Rozsudok o povolení uzavrieť manželstvo obsahuje vo výroku označenie osoby, s ktorou má navrhovateľ manželstvo uzavrieť.

Druhý diel

Konanie o rozvod manželstva

§ 92

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie o rozvod manželstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode mali manželia posledné spoločné bydlisko, ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Inak je miestne príslušný všeobecný súd toho manžela, ktorý návrh nepodal. Ak takto príslušnosť súdu nemožno určiť, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

§ 93

Konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

§ 94

Účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

§ 95

- (1) Ak navrhovateľ vzal návrh späť, súd konanie nezastaví, ak druhý manžel so späťvzatím návrhu nesúhlasí.
- (2) Súhlas druhého manžela sa nevyžaduje, kým mu návrh na rozvod manželstva nebol doručený.

§ 96

- (1) Súd vedie manželov k odstráneniu príčin rozvratu a usiluje sa o ich zmierenie.
- (2) Ak je to účelné a umožňujú to okolnosti prejednávanej veci, môže súd účastníkov vyzvať, aby sa o zmierne riešenie pokúsili mediáciou.

§ 97

- (1) Ak sa navrhovateľ nedostaví na pojednávanie a svoju neúčast' neospravedlní včas a vážnymi dôvodmi, súd konanie zastaví.
- (2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak druhý z manželov, ktorý sa na pojednávanie dostavil, vyhlási, že na prejednaní veci trvá.

§ 98

- (1) Ak to účastníci zhodne navrhnú, súd konanie preruší.
- (2) Súd v konaní pokračuje na návrh po uplynutí troch mesiacov; ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do

jedného roka, súd konanie zastaví.

§ 99

Ak jeden z manželov stratí procesnú subjektivitu skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd konanie zastaví; ak bol vydaný rozsudok, súd ho uznesením zruší a konanie zastaví.

§ 100

S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

Tretí diel

Konanie o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva

§ 101

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode mali manželia posledné spoločné bydlisko, ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Inak je miestne príslušný všeobecný súd toho manžela, ktorý návrh nepodal. Ak takto príslušnosť súdu nemožno určiť, je príslušný všeobecný súd jedného z manželov.

§ 102

Konanie o určenie neplatnosti manželstva sa začína len na návrh, ak osobitný predpis neustanovuje, že konanie možno začať aj bez návrhu.

§ 103

Účastníkmi konania o určenie neplatnosti manželstva sú manželia.

Štvrtý diel

Konania vo veciach určenia rodičovstva

§ 104

Činnosť súdu pred začatím konania

(1) Ak sa narodí dieťa, u ktorého nie je otcovstvo určené zákonnou domnienkou svedčiacou manželovi matky ani súhlasným vyhlásením rodičov pred orgánom, ktorý vedie matriku, vyslúchne súd, ktorý je príslušný na konanie vo veciach určenia rodičovstva, matku a toho, koho matka označí za otca, či uznáva, že je otcom.

(2) Ak dôjde k súhlasnému vyhláseniu rodičov o otcovstve, uvedie sa to v zápisnici a oznámi orgánu, ktorý vedie matriku, v ktorej je dieťa zapísané. Od výsluchu a vyhlásenia matky môže súd upustiť z dôvodov uvedených v predpisoch rodinného práva.

(3) Ak k určeniu otcovstva podľa odsekov 1 a 2 nedôjde a matka v primeranom čase nepodá návrh na určenie otcovstva, môže súd ustanoviť dieťaťu procesného opatrovníka na podanie takého návrhu a na to, aby dieťa v konaní zastupoval.

§ 105

Konaniami vo veciach určenia rodičovstva sú konanie o

- a) určenie materstva,
- b) určenie otcovstva,
- c) zapretie otcovstva a
- d) prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom.

§ 106

Miestna príslušnosť súdu

Na konania vo veciach určenia rodičovstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa bydlisko. Ak takého súdu niet, je príslušný všeobecný súd matky, inak všeobecný súd toho, koho otcovstvo má byť určené alebo zapreté.

§ 107

Konanie sa začína len na návrh.

§ 108

(1) Účastníkom konania o určenie materstva je navrhovateľ podľa predpisov rodinného práva, dieťa, matka a otec.

(2) Účastníkom konania o určenie otcovstva je navrhovateľ podľa predpisov rodinného práva, dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť určené.

(3) Účastníkom konania o zapretie otcovstva je dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté.

(4) Účastníkom konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom je len dieťa.

§ 109

Ak počas konania o určenie otcovstva dôjde k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov alebo k osvojeniu dieťaťa, súd konanie zastaví.

§ 110

S konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

Piaty diel

Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých

§ 111

V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- a) mene a priezvisku maloletého,
- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- c) výžive maloletého,
- d) styku s maloletým,
- e) poručníctve,
- f) opatrovníctve maloletého,
- g) odovzdaní maloletého,
- h) veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť,
- i) schválení právneho úkonu maloletého,
- j) zastupovaní maloletého,
- k) správe majetku maloletého,
- l) ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach,
- m) ochranných opatreniach,
- n) pestúnskej starostlivosti,
- o) zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti,
- p) iných veciach, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

§ 112

Miestna príslušnosť súdu

(1) Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

(2) Ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

§ 113

Ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý

zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

§ 114

Konanie o uložení ochrannej výchovy možno začať aj na návrh prokurátora.

§ 115

Súd vybavuje podnety a upozornenia fyzických osôb a právnických osôb a vykonáva opatrenia na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletých. Na tento účel môže súd aj pred začatím konania vykonať potrebné procesné úkony, najmä predvolanie na výsluch, obhliadku, žiadosť o vyjadrenie alebo o súčinnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obce alebo iných fyzických osôb a právnických osôb.

§ 116

Ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihladnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

§ 117

Ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 118

(1) Súd vedie účastníkov k zmiernemu riešeniu.

(2) Ak je to účelné a umožňujú to okolnosti prejednávanej veci, môže súd účastníkov vyzvať, aby sa o zmierné riešenie pokúsili mediáciou.

§ 119

Právny úkon, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, súd schváli, ak je to v záujme maloletého.

§ 120

(1) Súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

(2) Súd rozhoduje rozsudkom tiež o predĺžení náhradnej starostlivosti okrem náhradnej osobnej starostlivosti po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa a o zrušení rozhodnutí o takejto náhradnej starostlivosti.

(3) Rozhodnutie okrem všeobecných náležitostí obsahuje aj poučenie o spôsoboch jeho výkonu.

§ 121

Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

§ 122

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Šiesty diel

Konanie o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní

§ 123

(1) V konaní o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní podľa osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, súd rozhoduje, či premiestnenie alebo zadržanie maloletého bolo neoprávnené a či je daný niektorý z dôvodov na nenariadenie návratu maloletého.

(2) Súd vykonáva dokazovanie len v rozsahu potrebnom na zistenie skutočností podľa odseku 1.

§ 124

Miestna príslušnosť súdu

(1) Na konanie o návrat maloletého, ktorý bol neoprávnené premiestnený alebo zadržaný, je miestne príslušný

a) Okresný súd Bratislava I pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre,

b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne,

c) Okresný súd Košice I pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove.

(2) Na konanie o opravných prostriedkoch vo veciach podľa odseku 1 je príslušný

a) Krajský súd v Bratislave pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. a),

b) Krajský súd v Banskej Bystrici pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. b),

c) Krajský súd v Košiciach pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. c).

§ 125

Konanie sa začína len na návrh.

§ 126

Účastníkmi konania o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sú navrhovateľ, ten, kto podľa navrhovateľa porušuje právo a maloletý; za maloletého koná súdom ustanovený procesný opatrovník.

§ 127

Ak navrhovateľ nie je zastúpený advokátom, musí uviesť adresu na doručovanie písomností v Slovenskej republike.

§ 128

Konanie možno prerušiť iba z dôvodu, že súd

a) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci alebo jeho jednotlivé ustanovenia, nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu,

b) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

§ 129

V konaní nemožno odpustiť zmeškanie lehoty.

§ 130

(1) Súd prijme aj bez návrhu vhodné opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého.

(2) Súd môže rozhodnúť o dočasnej úprave styku navrhovateľa s maloletým.

(3) O prijatí vhodných opatrení súd rozhoduje bezodkladne, spravidla bez výsluchu účastníkov.

§ 131

(1) Súd v lehote troch dní od začatia konania uloží uznesením tomu, kto podľa navrhovateľa právo porušuje, aby sa v lehote siedmich dní od doručenia uznesenia k veci písomne vyjadril a ak s návrhom nesúhlasí, pripojil k vyjadreniu listinné dôkazy, ktorých sa dovoľáva, prípadne označil iné dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení a uviedol, či sa vzdáva práva účasti na pojednávaní.

(2) Uznesenie podľa odseku 1 sa doručuje do vlastných rúk.

(3) Ak sa ten, kto podľa navrhovateľa právo porušuje, bez vážneho dôvodu na výzvu súdu podľa odseku 1 v ustanovenej lehote nevyjadrí a ani v tejto lehote neoznámí súdu, aký závažný dôvod mu v tom bráni, má sa za to, že sa vzdáva práva účasti na pojednávaní a že proti návrhu nemá námietky; o tomto musí byť poučený.

§ 132

Pojednávanie netreba nariadiť, ak

a) sa má za to, že ten, kto podľa navrhovateľa právo porušuje, proti návrhu nemá námietky alebo

b) na rozhodnutie vo veci postačujú účastníkmi predložené listinné dôkazy a účastníci sa práva účasti na pojednávaní veci vzdali alebo s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania súhlasia.

§ 133

(1) Súd rozhoduje uznesením.

(2) Uznesenie podľa odseku 1 je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

§ 134

(1) Ak neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, vydá súd rozhodnutie spravidla do šiestich týždňov od začatia konania; ak vydá súd rozhodnutie po uplynutí tejto lehoty, uvedie v odôvodnení rozhodnutia skutočnosti, pre ktoré nebolo možné lehotu dodržať.

(2) V rozhodnutí súd poučí účastníkov o možnosti výkonu rozhodnutia.

Siedmy diel

Konania vo veciach osvojenia

§ 135

Konaniami vo veciach osvojenia sú konanie o

- a) osvojiteľnosti,
- b) osvojenie a
- c) zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti.

§ 136

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie vo veciach osvojenia je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Ak takého súdu niet, je na konanie príslušný súd, v ktorého obvode sa dieťa zdržuje.

Konanie o osvojiteľnosti

§ 137

(1) Návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

(2) Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

§ 138

(1) Účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

(2) Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek 16 rokov, je účastníkom, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V konaní má spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek 16 rokov, musí byť zastúpený svojím zákonným zástupcom.

(3) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom poručník.

(4) Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

§ 139

Súd v konaní môže vyslúchnuť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

§ 140

Ak nie sú splnené podmienky osvojiteľnosti, súd konanie zastaví.

§ 141

O osvojiteľnosti rozhodne súd najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

§ 142

Súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je

dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Konanie o osvojenie

§ 143

Konanie o osvojenie možno začať len na návrh.

§ 144

(1) Účastníkmi konania o osvojenie sú osvojované dieťa, jeho rodičia, prípadne poručník, osvojiteľ a jeho manžel.

(2) Rodičia osvojovaného dieťaťa nie sú účastníkmi konania o osvojení, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností alebo ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. V týchto prípadoch je účastníkom poručník.

(3) Rodičia osvojovaného dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak na osvojenie netreba ich súhlas podľa predpisov rodinného práva; to platí aj vtedy, ak súd právoplatne rozhodol, že dieťa je osvojiteľné.

(4) Manžel osvojiteľa nie je účastníkom, ak na osvojenie netreba jeho súhlas.

§ 145

O osvojení rozhodne súd bezodkladne, najneskôr do šiestich mesiacov od podania návrhu na osvojenie. Konanie možno predĺžiť, len ak z objektívnych príčin nemožno vykonať dôkazy.

§ 146

(1) Osvojované dieťa súd vyslúchne, len ak je schopné pochopiť význam osvojenia a výsluch nie je v rozpore s jeho záujmom. Ak sa nemá osvojované dieťa vyslúchnuť, nepredvoláva sa na pojednávanie.

(2) Ostatných účastníkov musí súd vždy vyslúchnuť, a to podľa možnosti osobne.

§ 147

(1) Súd zistí, či sa zdravotný stav osvojovaného dieťaťa aj osvojiteľa neprieči účelu osvojenia. S výsledkami vyšetrenia súd oboznámi účastníkov.

(2) Účastníkov súd poučí o význame osvojenia z hľadiska záujmu spoločnosti aj z hľadiska záujmu osvojovaného dieťaťa, ako aj o tom, aké povinnosti má osvojiteľ.

§ 148

V rozsudku, ktorým sa vyslovuje osvojenie, súd uvedie aj priezvisko, ktoré bude osvojenec mať.

§ 149

Právoplatný rozsudok o osvojení súd zašle orgánu, ktorý vedie matriku.

§ 150

Konanie o zrušení osvojenia môže súd začať na návrh osvojenca alebo osvojiteľa alebo aj bez návrhu.

Konanie o zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti

§ 151

Konanie sa začína len na návrh budúceho osvojiteľa.

§ 152

Účastníkmi konania o zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti sú tí, ktorí by nimi boli v konaní o osvojenie.

§ 153

(1) O zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti súd rozhoduje uznesením.

(2) Vo výroku uznesenia súd vymedzí rozsah práv a povinností budúceho osvojiteľa k maloletému.

Ôsmy diel

Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb

§ 154

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

§ 155

Konanie sa začína len na návrh.

§ 156

Účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

§ 157

Rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

DRUHÁ HLAVA

KONANIE O DEDIČSTVE

Miestna príslušnosť súdu

§ 158

Na konanie o dedičstve je miestne príslušný súd, v ktorého obvode

- a) mal poručiteľ v čase smrti adresu trvalého pobytu,
- b) sa nachádza majetok poručiteľa, ak nie je daná príslušnosť podľa písmena a),
- c) poručiteľ zomrel, ak nie je daná príslušnosť podľa písmena a) alebo písmena b).

§ 159

Na dodatočné konanie o dedičstve je miestne príslušný súd, na ktorom bolo konanie o dedičstve skončené.

§ 160

(1) Ak je v súvislosti s konaním o dedičstve potrebné schváliť právny úkon maloletého dediča súdom, je na schválenie právneho úkonu príslušný súd konajúci o dedičstve.

(2) Ak je maloletý dedič účastníkom dohody podliehajúcej schváleniu súdom, môže rozhodnúť súd o schválení právneho úkonu maloletého dediča a o schválení dohody jedným uznesením.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú aj vtedy, ak účastník nemá spôsobilosť na právne úkony v potrebnom rozsahu.

Niektoré ustanovenia o úkonoch súdu prvej inštancie

§ 161

(1) V konaní o dedičstve poverí súd notára, aby vo veci konal a rozhodoval.

(2) Poverenie podľa odseku 1 sa nevzťahuje na

- a) rozhodnutie o začatí dedičského konania,
- b) žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cudzine, ak z osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva, že o poskytnutie právnej pomoci môže požiadať výlučne súd,
- c) rozhodnutie o vylúčení notára a jeho zamestnancov,
- d) rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o dedičstve, ak sa dodatočne zistí, že poručiteľ žije, alebo ak bolo zrušené jeho vyhlásenie za mŕtveho.

§ 162

Súd poveruje notárov so sídlom vo svojom obvode rovnomerne podľa rozvrhu práce, ktorý na návrh Notárskej komory Slovenskej republiky vydá predseda okresného súdu na každý kalendárny rok.

§ 163

Súd rozhoduje uznesením.

§ 164

(1) V uznesení vydanom notárom sa okrem všeobecných náležitostí uvedie označenie súdu, ktorý notára poveril, a označenie notára, ktorý uznesenie vydal.

(2) Uznesenie podpíše notár, ktorý ho vydal, a označí ho odtlačkom úradnej pečiatky notára.

Účastníci

§ 165

Účastníkmi konania o dedičstve sú tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiteľovými dedičmi.

§ 166

(1) Ak má dedičstvo pripadnúť štátu ako odúmrt', je účastníkom štát.

(2) Štát je účastníkom v rozsahu, v akom sa rozhoduje, že majetok, ktorý sa pri likvidácii dedičstva nepodarilo speňažiť, má pripadnúť štátu.

§ 167

Ak má byť konanie zastavené preto, že poručiteľ zanechal majetok nepatnej hodnoty, je účastníkom aj ten, kto sa postaral o poručiteľov pohreb.

§ 168

Veriteľ poručiteľa je účastníkom

- a) v rozsahu uzavretia a schválenia dohody dedičov a veriteľa, ktorou sa vyporiadava pohľadávka veriteľa,
- b) v rozsahu uzavretia a schválenia dohody dedičov a veriteľa o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov,
- c) po právoplatnosti uznesenia o nariadení likvidácie dedičstva, ak prihlásil svoju pohľadávku.

§ 169

Manžel poručiteľa je účastníkom v rozsahu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

§ 170

Správca dedičstva je účastníkom, ak ide o ustanovenie správcu dedičstva, o úkony správy dedičstva a o odmenu správcu dedičstva.

§ 171

Notár je účastníkom v časti týkajúcej sa jeho odmeny a hotových výdavkov.

§ 172

(1) Ak v priebehu konania zomrie dedič poručiteľa, koná súd s tými, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú dedičmi zomretého dediča.

(2) Ak v prípade uvedenom v odseku 1 v konaní o dedičstve po zomretom dedičovi poručiteľa nedošlo k poučeniu o dedičskom práve a o možnosti dedičstvo odmietnuť, vykoná toto poučenie súd v konaní o dedičstve po poručiteľovi.

(3) V prípade uvedenom v odseku 1 sa v konaní o dedičstve po zomretom dedičovi poručiteľa neprejedná majetok, ktorý patrila poručiteľovi.

(4) Odseky 1 až 3 sa použijú primerane, ak v priebehu konania o dedičstve zomrie manžel poručiteľa, ak bezpodielové spoluvlastníctvo nie je vyporiadané.

§ 173

Povinnosť orgánu, ktorý vedie matriku

Orgán, ktorý vedie matriku, oznámi úmrtie vo svojom matričnom obvode súdu príslušnému na konanie o dedičstve.

§ 174

Začatie konania

(1) Konanie je začaté na návrh, ak je z neho zjavné, že navrhovateľ ako dedič žiada prejednanie dedičstva po poručiteľovi.

(2) Súd uznesením začne konanie aj bez návrhu, len čo sa dozvie, že niekto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,

ibaže sa konanie už začalo na návrh.

(3) Uznesenie o začatí konania netreba doručiť.

§ 175

Predbežné vyšetrenie

V predbežnom vyšetrení vykoná súd všetky potrebné úkony na zistenie dedičov, poručiteľovho majetku a jeho dlhov, prípadne zisťuje, či treba urobiť aj neodkladné úkony.

Zisťovanie stavu a obsahu závetu

§ 176

(1) Súd bezodkladne vykoná vyšetrenie v evidencii, ktorá je vedená v Notárskom centrálnom registri závetov, či je v nej evidovaný závet poručiteľa, listina o vydedení alebo odvolanie týchto úkonov, alebo vyhlásenie o voľbe práva podľa osobitného predpisu (ďalej len "závet"), a u ktorého notára je uložený.

(2) Ak poručiteľ zanechal závet, zistí súd jeho stav a obsah. O zistení stavu a obsahu závetu sa vyhotoví zápisnica, ku ktorej sa pevne pripojí úradne osvedčená kópia závetu.

§ 177

Súd umožní nahliadnuť do závetu tomu, kto osvedčí, že má na tom právny záujem.

§ 178

Po právoplatnom skončení konania sa založí originál závetu, ak závet nie je spísaný vo forme notárskej zápisnice, do zbierky vyhlásených závetov vedenej na okresnom súde.

§ 179

Neodkladné úkony

Ak treba, urobí súd aj bez návrhu neodkladné úkony, najmä zabezpečí dedičstvo, vykoná súpis na mieste samom, zverí veci osobnej potreby manželovi poručiteľa alebo inému členovi domácnosti, postará sa o predaj vecí, ktoré nemožno uschovať bez nebezpečenstva škody alebo nepomerných nákladov, prípadne ustanoví správcu dedičstva alebo jeho časti.

Zabezpečenie dedičstva

§ 180

(1) Zabezpečenie vecí patriacich do dedičstva sa vykoná najmä ich uložením do úschovy u notára, ktorý koná ako súdny komisár, alebo uložením u uschovávateľa, alebo zapečatením v poručiteľovom byte alebo na inom vhodnom mieste.

(2) Ak bol poručiteľ majiteľom bankového účtu alebo vkladnej knižky, môže súd uznesením zakázať výplatu z bankového účtu alebo z vkladnej knižky.

(3) Ak mal poručiteľ pohľadávky, môže súd uznesením uložiť jeho dlžníkov, aby plnenie zložil do notárskej úschovy a poučí ho, že inak plnenie nebude mať za následok splnenie dlhu.

§ 181

Pri predaji hnuiteľných vecí, ktoré nemožno uschovať bez nebezpečenstva škody alebo nepomerných nákladov, postupuje súd primerane podľa ustanovení o likvidácii dedičstva.

Správca dedičstva

§ 182

(1) Správcu dedičstva alebo jeho časti ustanoví súd najmä z okruhu dedičov alebo z okruhu osôb blízkych poručiteľovi; za správcu dedičstva môže byť ustanovený aj notár, ak v tomto konaní nie je súdnym komisárom. Ak je predmetom dedenia podnik, ustanoví súd za správcu dedičstva osobu, ktorá má skúsenosť s vedením podniku.

(2) Ak má dedičstvo pripadnúť štátu ako odúmrt', môže súd ustanoviť za správcu dedičstva štát.

(3) Za správcu dedičstva možno ustanoviť iba toho, kto s ustanovením súhlasí.

§ 183

(1) V uznesení o ustanovení správcu dedičstva vymedzí súd rozsah spravovaného majetku a uvedie účel, na ktorý bol správca dedičstva ustanovený.

(2) Správca dedičstva začína výkon správy doručením uznesenia, ktorým bol ustanovený.

§ 184

(1) Správca dedičstva vykonáva úkony nevyhnutné na zachovanie majetkových hodnôt patriacich do dedičstva, a to v rozsahu vymedzenom súdom.

(2) Správca dedičstva je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu, ktorá vznikla porušením povinností vyplývajúcich z funkcie správcu dedičstva.

(3) Na výzvu súdu správca dedičstva predloží priebežnú správu o svojej činnosti.

§ 185

(1) Z dôležitých dôvodov môže súd uznesením zbaviť správcu dedičstva funkcie; podľa povahy veci môže ustanoviť nového správcu dedičstva.

(2) Správca dedičstva, ktorý bol funkcie zbavený, je povinný riadne informovať nového správcu dedičstva o skutočnostiach potrebných na riadny výkon funkcie správcu dedičstva a odovzdať mu všetky doklady.

§ 186

(1) Funkcia správcu dedičstva zaniká právoplatnosťou uznesenia, ktorým sa konanie končí.

(2) Funkcia správcu dedičstva zaniká právoplatnosťou uznesenia o nariadení likvidácie dedičstva, ak súd nerozhodne, že správca dedičstva vykonáva správu majetku v určenom rozsahu aj počas likvidácie dedičstva. Správca dedičstva však nemôže vykonávať speňažovanie majetku poručiteľa.

(3) Po skončení konania správcu dedičstva predloží súdu konečnú správu o svojej činnosti. Súd rozhodne o odmene a náhrade hotových výdavkov správcu dedičstva, ktoré platí dedič, ktorý nadobudol dedičstvo; ak je dedičov niekoľko, platia tieto trovy podľa vzájomného pomeru ceny nadobudnutého dedičstva. V ostatných prípadoch platí tieto trovy štát.

Zastavenie konania

§ 187

(1) Súd konanie zastaví, ak poručiteľ nezanechal žiadny majetok.

(2) Uznesenie o zastavení konania sa doručuje účastníkom, ktorí sú známi a ktorých pobyt je známy.

§ 188

(1) Ak poručiteľ zanechal majetok nepatrnej hodnoty alebo ak majetok poručiteľa nedosahuje výšku primeraných nákladov spojených s pohrebom poručiteľa, môže ho súd vydať tomu, kto sa postaral o pohreb, a konanie o dedičstve zastaviť.

(2) Ak ten, kto sa postaral o pohreb poručiteľa, s prevzatím majetku nesúhlasí alebo ak je sporné, kto sa postaral o pohreb, súd majetok prejedná ako dedičstvo.

(3) Uznesenie podľa odseku 1 sa doručuje účastníkom, ktorí sú známi a ktorých pobyt je známy, a tomu, kto sa postaral o pohreb poručiteľa.

Upovedomenie o dedičskom práve

§ 189

(1) Ak konanie nebolo zastavené, upovedomí súd tých, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú dedičmi, o ich dedičskom práve a o možnosti dedičstvo odmietnuť v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď súd dediča o práve dedičstvo odmietnuť upovedomil; túto lehotu môže súd z dôležitých dôvodov predĺžiť. Súčasne dedičov poučí o náležitostiach a o účinkoch odmietnutia dedičstva.

(2) Upovedomenie vrátane poučenia podľa odseku 1 vykoná súd ústne do zápisnice alebo ho doručí do vlastných rúk. Doručenie je účinné vtedy, ak písomnosť prevzal dedič alebo jeho zástupca s osobitným splnomocnením na tento úkon; ustanovenie § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku sa nepoužije.

(3) Ak sa súdu nepodarí upovedomenie o dedičskom práve doručiť podľa odseku 2, je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu dediča. Dedič, ktorému sa upovedomenie o dedičskom práve nepodarilo doručiť podľa odseku 2 napriek potrebným šetreniam, sa považuje za dediča, ktorého pobyt nie je známy.

§ 190

(1) Ak nie je známy ten, o kom sa možno dôvodne domnievať, že je poručiteľovým dedičom, alebo ak nie je známy jeho pobyt, súd mu ustanoví procesného opatrovníka. O jeho dedičskom práve ho upovedomí verejnou vyhláškou. Vo verejnej vyhláške ho súd vyzve, aby sa prihlásil na súde alebo u procesného opatrovníka v lehote nie kratšej ako jeden mesiac od zverejnenia verejnej vyhlášky na úradnej tabuli súdu a poučí ho o následkoch, ak sa neprihlási včas.

(2) Verejná vyhláška sa doručí ostatným účastníkom, procesnému opatrovníkovi a zverejní sa na úradnej tabuli súdu, webovej stránke príslušného súdu a webovom sídle Notárskej komory Slovenskej republiky. Verejná vyhláška môže byť zverejnená aj prostredníctvom hromadných oznamovacích prostriedkov.

§ 191

Pojednávanie

(1) Pred vydaním uznesenia o spornom dedičskom práve, uznesenia o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, uznesenia o dedičstve a uznesenia o nariadení likvidácie dedičstva nariadi súd pojednávanie.

(2) Pojednávanie je neverejné.

(3) Na prejednanie dedičstva netreba nariaďovať pojednávanie, ak súd potvrdí jeho nadobudnutie jedinému dedičovi alebo ak dedičstvo pripadne štátu ako odúmrt'.

Spor o dedičské právo

§ 192

Ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, ide o spor o dedičské právo.

§ 193

(1) Ak rozhodnutie sporu o dedičskom práve závisí iba na právnom posúdení skutočností, ktoré medzi účastníkmi nie sú sporné, súd uznesením rozhodne, s ktorým účastníkom bude ďalej konať a ktorému účastníkovi účasť v konaní o dedičstve ukončuje.

(2) Uznesenie sa doručuje aj účastníkovi, ktorému sa účasť v konaní ukončuje.

(3) Dedičské právo toho, koho účasť v konaní bola ukončená, nezaniká; v konaní o dedičstve sa však na neho ďalej neprihliada.

§ 194

(1) Ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac.

(2) Súd pokračuje v konaní s účastníkmi podľa výsledku sporu.

(3) Ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, platí, že spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu.

Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov

§ 195

(1) Ak zaniklo manželstvo poručiteľa jeho smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho, vyporiada sa bezpodielové spoluvlastníctvo manželov v konaní o dedičstve po poručiteľovi.

(2) Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov sa môže vyporiadať dohodou medzi pozostalým manželom a dedičmi, uzavretou písomne alebo ústne do zápisnice, ktorá podlieha schváleniu súdom. Ak nedôjde k dohode, rozhodne o vyporiadaní súd.

(3) Ak sú medzi účastníkmi sporné skutočnosti o rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na sporný majetok sa neprihliada. Ustanovenie § 198 ods. 2 sa použije primerane.

(4) Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo rozhodnutie súdu o vyporiadaní obsahuje vymedzenie rozsahu majetku poručiteľa a jeho dlhov s údajom o hodnote majetku a určenie, čo z tohto majetku patrí do dedičstva a čo patrí pozostalému manželovi.

(5) Ak sa pred skončením konania zistí ďalší majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pri jeho vyporiadaní sa postupuje podľa odseku 2.

§ 196

Ak zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za života poručiteľa, vyporiada sa podľa § 195, ak toto spoluvlastníctvo nebolo ku dňu smrti poručiteľa vyporiadané a ak sa o jeho vyporiadaní nezačalo za života poručiteľa konanie na súde na základe žaloby.

Majetok a dlhy poručiteľa

§ 197

Súd zistí majetok a dlhy poručiteľa a vykoná ich súpis.

§ 198

(1) Ak sú majetok alebo dlhy medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na ne neprihliada.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bolo o sporných skutočnostiach rozhodnuté právoplatným rozsudkom pred skončením konania o dedičstve.

§ 199

(1) Na návrh dedičov vydá súd uznesenie, v ktorom vyzve veriteľov, aby mu oznámili svoje pohľadávky v lehote, ktorú v uznesení určí a ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac.

(2) Uznesenie súd zverejní na úradnej tabuli súdu, na webovej stránke príslušného súdu a webovom sídle Notárskej komory Slovenskej republiky.

§ 200

(1) Na základe súpisu majetku a dlhov poručiteľa súd uznesením určí všeobecnú hodnotu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, prípadne výšku jeho predĺženia v čase smrti poručiteľa.

(2) Všeobecnou hodnotou majetku je cena, ktorá by sa mala dosiahnuť na trhu v podmienkach voľnej súťaže pri poctivom predaji, keď kupujúci i predávajúci budú konať s náležitou informovanosťou a opatrnosťou a s predpokladom, že cena nie je ovplyvnená neprimeranou pohnútkou.

(3) Uznesenie podľa odseku 1 možno aj bez návrhu zmeniť, ak sa pred právoplatným skončením konania o dedičstve zistia nové skutočnosti.

§ 201

Dedičia môžu veci patriace do dedičstva počas konania scudzíť alebo urobiť iné opatrenia presahujúce rámec obvyklého hospodárenia len so súhlasom súdu.

Skončenie prejednávania dedičstva

§ 202

Dedičia a veritelia sa môžu dohodnúť o tom, že predĺžené dedičstvo sa prenechá veriteľom na úhradu dlhov. Súd túto dohodu schváli, ak neodporuje osobitnému predpisu; ak dohodu neschváli, pokračuje v konaní po právoplatnosti uznesenia.

§ 203

(1) Súd v uznesení o dedičstve

- a) potvrdí nadobudnutie dedičstva jedinému dedičovi,
- b) potvrdí, že dedičstvo, ktoré nenadobudol žiadny dedič, pripadlo štátu,
- c) schváli dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva; veriteľ poručiteľa je účastníkom dohody, ak sa vyporiadava jeho pohľadávka,
- d) schváli dohodu o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov,
- e) potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, ak medzi účastníkmi nedôjde k dohode, alebo vykoná vyporiadanie medzi dedičmi a rozhodne o tom, čo ktorý z dedičov nadobudol,
- f) neschváli dohodu o vyporiadaní dedičstva a potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov alebo vykoná vyporiadanie medzi dedičmi a rozhodne o tom, čo ktorý z dedičov nadobudol.

(2) Súčasťou uznesenia podľa odseku 1 môže byť aj uznesenie podľa § 195 a 200.

§ 204

(1) Prejednanie dedičstva je skončené právoplatnosťou uznesenia podľa § 203.

(2) Po skončení prejednávania dedičstva súd zruší vykonané zabezpečenie dedičstva, ak k jeho zrušeniu nedošlo už skôr.

Likvidácia dedičstva

§ 205

(1) Ak je dedičstvo predĺžené a ak nedôjde k dohode dedičov a veriteľov o jeho prenechaní veriteľom na úhradu dlhov podľa § 202, môže súd aj bez návrhu uznesením nariadiť likvidáciu dedičstva.

(2) Súd nariadi likvidáciu dedičstva aj vtedy, ak štát navrhol likvidáciu nepredĺženého dedičstva preto, že veriteľ odmietol prijať na úhradu svojej pohľadávky vec z dedičstva.

(3) O nariadení likvidácie vydá súd uznesenie, v ktorom vyzve veriteľov, aby si prihlásili svoje pohľadávky v lehote, ktorú v uznesení určí, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac s uvedením výšky, právneho dôvodu a spôsobu zabezpečenia, a upozorní ich, že pohľadávky, ktoré nebudú pri likvidácii uspokojené, zaniknú. Toto uznesenie zverejní na úradnej tabuli súdu, na webovej stránke príslušného súdu a na webovom sídle Notárskej komory Slovenskej republiky.

(4) Len čo uznesenie o nariadení likvidácie dedičstva nadobudne právoplatnosť, nepostupuje sa už podľa § 202 až 204.

§ 206

(1) Právoplatnosťou uznesenia o nariadení likvidácie dedičstva sa exekučné konanie na majetok poručiteľa zastavuje.

(2) Ak bola v exekučnom konaní vykonaná dražba nehnuteľnosti a doposiaľ nebolo rozhodnuté o schválení príklepu, rozhodne o schválení príklepu exekučný súd.

(3) Ak bola v exekučnom konaní vykonaná dražba nehnuteľnosti a ak exekučný súd príklep schválil, vydá exekútor výťažok dražby po odpočítaní trov exekúcie súdu konajúcemu o dedičstvo.

§ 207

(1) Likvidáciu dedičstva súd vykoná speňažením všetkého poručiteľovho majetku.

(2) Notár je povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby majetok speňažil za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný majetok za obdobných podmienok obvykle predáva. Majetok možno speňažiť priamym predajom, dražbou prostredníctvom dražobníka, ponukovým konaním alebo iným vhodným spôsobom. Výťažok speňaženia sa ukladá na osobitný bankový účet zriadený na tento účel notárom.

(3) Pri speňažovaní majetku koná notár vo vlastnom mene. O každom speňažovaní majetku notár informuje účastníkov a prihliada na ich výhodnejšie návrhy na speňažovanie majetku.

(4) Majetok poručiteľa, ktorý sa nepodarilo speňažiť podľa odsekov 1 až 3, pripadá na základe rozhodnutia súdu štátu ku dňu smrti poručiteľa.

§ 208

(1) Súd vykoná rozvrh výťažku speňaženia majetku poručiteľa medzi veriteľov.

(2) Na rozvrh výťažku sa primerane použijú ustanovenia Exekučného poriadku o rozvrhu výťažku z predaja nehnuteľnosti. Poverenie notára sa vzťahuje aj na vydanie tých uznesení, ktoré v konaní o rozvrhu výťažku vydáva exekučný súd.

§ 209

Právoplatným skončením likvidácie zanikajú proti dedičom neuspokojené pohľadávky veriteľov. Ak sa objaví ďalší poručiteľov majetok, rozdelí ho súd veriteľom do výšky ich neuspokojených pohľadávok bez zreteľa na tento zánik. Ak zostane majetkový prebytok, prejedná ho súd ako dedičstvo.

Iné úkony súdu a účastníkov v súvislosti s prejednaním dedičstva

§ 210

Ak sa dodatočne zistí, že poručiteľ žije alebo ak bolo zrušené jeho vyhlásenie za mŕtveho, zruší súd uznesenie o dedičstve podľa § 202 a 203.

§ 211

(1) Ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, ďalší poručiteľov majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh vykoná o tomto majetku dodatočné konanie o dedičstve. Ak sa objaví iba dlh poručiteľa, dodatočné konanie o dedičstve sa nevykoná.

(2) V odôvodnených prípadoch, najmä na podnet súdu, notára, štátneho orgánu alebo orgánu územnej samosprávy môže súd o majetku uvedenom v odseku 1 začať konanie aj bez návrhu.

(3) Súd dodatočné konanie o dedičstve zastaví, ak majetok označený v návrhu nebol vo vlastníctve poručiteľa.

§ 212

(1) Nezaradenie majetku alebo dlhov, ktoré boli medzi účastníkmi sporné, do dedičstva nebráni účastníkom, aby sa domáhali svojho práva žalobou.

(2) Skončenie konania o dedičstve nebráni tomu, kto nebol účastníkom konania o dedičstve, aby sa domáhal svojho práva žalobou okrem prípadu, keď sa vykonala likvidácia dedičstva.

§ 213

(1) Ak prejednanie dedičstva nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, vykoná súd predbežné vyšetrenie a vydá účastníkom na ich žiadosť úradné potvrdenie o výsledku tohto vyšetrenia.

(2) Ak sa má majetok vydať do cudziny, upovedomí o tom súd tuzemských dedičov a veriteľov oznámením, ktoré sa zverejní na čas jedného mesiaca na úradnej tabuli súdu, webovej stránke príslušného súdu a webovom sídle Notárskej komory Slovenskej republiky; známym účastníkom sa toto oznámenie doručí.

Európske osvedčenie o dedičstve

§ 214

Orgánom štátu pôvodu s právomocou vydať európske osvedčenie o dedičstve je notár poverený súdom na konanie o dedičstve. Po skončení konania o dedičstve je ním notár, ktorý bol poverený na konanie o dedičstve. Ak takého notára niet, poverí súd na konanie o žiadosti o vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve notára spôsobom podľa § 162.

§ 215

(1) Ak notár na základe žiadosti vydá európske osvedčenie o dedičstve, zaregistruje ho v Notárskom centrálnom registri listín.

(2) Ak nie sú splnené podmienky na vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve, notár o tom bezodkladne upovedomí žiadateľa. V upovedomení uvedie dôvody nevydania európskeho osvedčenia o dedičstve.

§ 216

(1) Osoba oprávnená podľa osobitného predpisu môže navrhnúť, aby súd určil, že vydané európske osvedčenie o dedičstve nezodpovedá skutočnosti.

(2) Osoba oprávnená podľa osobitného predpisu môže navrhnúť, aby súd určil, že odmietnutie vydať európske osvedčenie o dedičstve bolo nedôvodné.

§ 217

Notár upovedomí osoby oprávnené podľa osobitného predpisu o

a) oprave, zmene alebo odvolaní európskeho osvedčenia o dedičstve,

b) pozastavení účinkov európskeho osvedčenia o dedičstve,

c) nevyhovení žiadosti o opravu, zmenu, odvolanie alebo pozastavenie účinkov európskeho osvedčenia o dedičstve a o dôvodoch nevyhovenia.

§ 218

(1) Osoba oprávnená podľa osobitného predpisu môže navrhnúť, aby súd určil, že oprava, zmena alebo odvolanie európskeho osvedčenia o dedičstve alebo pozastavenie jeho účinkov, je nedôvodné.

(2) Osoba oprávnená podľa osobitného predpisu môže navrhnúť, aby súd určil, že nevyhovenie žiadosti o opravu, zmenu alebo odvolanie európskeho osvedčenia o dedičstve alebo o pozastavenie jeho účinkov bolo nedôvodné.

§ 219

(1) O návrhoch podľa § 216 a 218 rozhoduje súd uznesením. Odvolanie proti tomuto uzneseniu je prípustné.

(2) Návrh podľa § 216 a 218 je opravným prostriedkom podľa osobitného predpisu.

TRETIA HLAVA

KONANIA V NIEKTORÝCH STATUSOVÝCH VECIACH FYZICKÝCH OSÔB

Prvý diel

Konanie o vyhlásenie za mŕtveho

§ 220

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie o vyhlásenie za mŕtveho je miestne príslušný všeobecný súd toho, kto má byť vyhlásený za mŕtveho.

§ 221

(1) Návrh na začatie konania môže podať ten, kto má na veci právny záujem.

(2) Konanie začne súd aj bez návrhu, ak domnelú smrť fyzickej osoby nemožno preukázať predpísanou prehliadkou mŕtveho tela.

§ 222

Súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá má byť vyhlásená za mŕtvu.

§ 223

(1) Súd môže rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

(2) Ak súd zistí, že nie sú splnené predpoklady na vyhlásenie za mŕtveho, uznesením konanie zastaví.

§ 224

(1) Ak je isté, že fyzická osoba nežije, súd vyhlási fyzickú osobu za mŕtvu.

(2) Vo výroku rozsudku súd uvedie presnú identifikáciu fyzickej osoby a deň jej smrti.

§ 225

(1) Ak je vzhľadom na všetky okolnosti pravdepodobné, že fyzická osoba nežije, súd vydá verejnú vyhlášku, ktorou vyzve toho, kto má byť vyhlásený za mŕtveho, aby sa prihlásil do jedného roka.

(2) Súd vo verejnej vyhláške vyzve každého, kto má o fyzickej osobe správy, aby ich podal súdu alebo procesnému opatrovníkovi.

(3) Súd vo verejnej vyhláške uvedie podstatné okolnosti prípadu a poučenie, že po márnom uplynutí lehoty môže byť fyzická osoba vyhlásená za mŕtvu.

§ 226

(1) Súd verejnú vyhlášku zverejní na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu.

(2) Výzvu, ktorá je obsahom verejnej vyhlášky, môže súd zverejniť aj iným spôsobom.

§ 227

Súd podľa okolností prípadu vykoná úkony potrebné na zistenie, či je fyzická osoba nažive.

§ 228

(1) Ak aj po uplynutí lehoty podľa § 225 ods. 1 je vzhľadom na všetky okolnosti pravdepodobné, že fyzická osoba nežije, súd vyhlási fyzickú osobu za mŕtvu.

(2) Vo výroku rozsudku súd uvedie presnú identifikáciu fyzickej osoby a deň predpokladanej smrti, prípadne deň, ktorý fyzická osoba pravdepodobne neprežila.

Zmena a zrušenie rozsudku

§ 229

Ak ten, kto bol vyhlásený za mŕtveho, zomrel v iný deň, ako je uvedený v rozsudku, súd aj bez návrhu vydá rozsudok, ktorým vykoná opravu.

§ 230

Ak sa zistí, že ten, kto bol vyhlásený za mŕtveho, je nažive, súd aj bez návrhu začne konanie a vydá rozsudok, ktorým rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho zruší.

Druhý diel

Konanie o spôsobilosti na právne úkony

§ 231

V konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

§ 232

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie o spôsobilosti na právne úkony je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má bydlisko ten, o koho

spôsobilosti sa koná.

§ 233

(1) Návrh na začatie konania môže podať blízka osoba, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ sociálnych služieb alebo ten, kto má na veci právny záujem.

(2) Návrh na začatie konania môže podať aj ten, o koho spôsobilosti sa má konať.

§ 234

Návrh na začatie konania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opísanie skutočností odôvodňujúcich zásah do spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony a zdôvodnenie, že iné menej obmedzujúce opatrenia nie sú možné alebo opísanie skutočností odôvodňujúcich zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo skutočností odôvodňujúcich navrátenie spôsobilosti na právne úkony.

§ 235

(1) Ak návrh na začatie konania podáva ten, kto má na veci právny záujem, je náležitosťou návrhu aj opísanie skutočností odôvodňujúcich oprávnenie na podanie návrhu.

(2) Súd môže navrhovateľovi podľa odseku 1 alebo navrhovateľovi, ktorým je blízka osoba, uložiť, aby v lehote, ktorú mu určí, predložil lekársku správu o zdravotnom stave osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná.

(3) Ak navrhovateľ správu v lehote podľa odseku 2 nepredloží, súd konanie zastaví.

§ 236

Účastníkmi konania o spôsobilosti na právne úkony sú navrhovateľ a ten, o koho spôsobilosti na právne úkony sa koná.

§ 237

Blízka osoba alebo ten, kto osvedčí právny záujem, môže navrhnúť, aby ho súd pribral ako účastníka do konania. Súd návrhu vyhovie, ak to považuje pre vedenie konania a pre ochranu dotknutých práv za účelné.

§ 238

Súd podľa okolností prípadu zvaží, či je o začatí konania potrebné informovať blízku osobu alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 239

Ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

§ 240

(1) Súd ustanoví procesného opatrovníka tomu, o koho spôsobilosti sa koná, ak nemá zákonného zástupcu.

(2) Ak sú procesné úkony zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka v rozpore s procesnými úkonmi osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, alebo v rozpore s procesnými úkonmi zástupcu, ktorého si táto osoba zvolí, posúdi súd, ktorý procesný úkon je v záujme tejto osoby.

(3) Rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná. Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby jej súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

§ 241

(1) Súd poučí osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, o jej procesných právach a povinnostiach, najmä o práve zvoliť si zástupcu.

(2) Poučenie podľa odseku 1 súd uskutoční spôsobom, ktorý zohľadňuje zdravotný stav osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná.

§ 242

Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby sa zúčastňoval konania jej dôverník, ktorý nie je jej zástupcom. O tejto možnosti ju súd poučí.

§ 243

(1) Súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

(2) Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne.

(3) Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vyslúchne ju súd vždy.

§ 244

Súd v konaní ustanoví a vylúčne znalca.

§ 245

Na návrh znalca môže súd nariadiť, aby osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, bola najviac na štyri týždne umiestnená v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti (ďalej len "zdravotnícke zariadenie"), ak je to nevyhnutne potrebné na vyšetrenie jej zdravotného stavu.

§ 246

Od znaleckého dokazovania možno upustiť, ak súd na zistenie skutočného stavu veci považuje za postačujúce vylúchnuť ošetrojúceho lekára.

Rozhodnutie o spôsobilosti na právne úkony

§ 247

(1) Ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti, súd konanie zastaví.

(2) Ak sa konanie o zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo o navrátenie spôsobilosti začalo na návrh osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže súd rozhodnúť, že ďalší takýto návrh môže podať najskôr po uplynutí šiestich mesiacov, ak zlepšenie alebo zmenu zdravotného stavu nemožno očakávať.

§ 248

(1) Konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

(2) Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

§ 249

(1) Ak sú dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozsudkom skôr vydaný rozsudok zmení alebo zruší.

(2) Súd rozsudok zruší aj vtedy, ak zistí, že na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony neboli dôvody.

§ 250

(1) Súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

(2) Uloženie cudzieho súdneho rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony zabezpečí súd, ktorý rozhodol o uznaní tohto cudzieho súdneho rozhodnutia. Ak cudzie súdne rozhodnutie o spôsobilosti na právne úkony nevyžaduje uznanie osobitným rozhodnutím, zabezpečí uloženie tohto cudzieho súdneho rozhodnutia súd na podnet opatrovníka osoby, ktorej sa toto cudzie súdne rozhodnutie týka.

§ 251

Trovy konania

(1) Trovy dôkazov platí štát.

(2) Ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

Tretí diel

Konanie o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení

§ 252

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení je miestne príslušný súd, v ktorého obvode je toto zdravotnícke zariadenie.

§ 253

(1) Zdravotnícke zariadenie, v ktorom je osoba umiestnená z dôvodov uvedených v osobitnom predpise (ďalej len "umiestnený"), je povinné oznámiť súdu do 24 hodín prevzatie umiestneného bez jeho informovaného súhlasu. Oznamovacíu

povinnosť má zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak umiestnený svoj informovaný súhlas odvolá, a to do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu.

(2) Ak je umiestnený, ktorý bol prijatý do zdravotníckeho zariadenia s informovaným súhlasom, obmedzený vo voľnom pohybe alebo styku s vonkajším svetom, je toto zdravotnícke zariadenie povinné urobiť oznámenie podľa odseku 1 do 24 hodín od takého obmedzenia.

§ 254

(1) Návrh na začatie konania môže podať umiestnený.

(2) Súd začne konanie bez návrhu na základe oznámenia zdravotníckeho zariadenia podľa § 253, ak sa konanie nezačalo už skôr na návrh.

§ 255

(1) Účastníkom konania o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení je umiestnený a zdravotnícke zariadenie.

(2) Blízka osoba môže navrhnúť, aby ju súd pribral ako účastníka do konania. Súd návrhu vyhovie, ak to považuje pre vedenie konania a ochranu umiestneného za účelné.

§ 256

Súd môže ustanoviť procesného opatrovníka umiestnenému aj vtedy, ak to považuje za potrebné na ochranu jeho záujmov, najmä ak má pochybnosti, či má umiestnený spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

§ 257

(1) Ak je umiestnený plnoletý, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu aj vtedy, ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

(2) Ak sú procesné úkony zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka v rozpore s procesnými úkonmi umiestneného alebo v rozpore s procesnými úkonmi zástupcu, ktorého si umiestnený zvolí, posúdi súd, ktorý procesný úkon je v záujme umiestneného.

(3) Rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj umiestnenému. Umiestnený môže požiadať, aby mu súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

§ 258

(1) Umiestneného súd poučí o jeho procesných právach a povinnostiach, najmä o práve zvoliť si zástupcu.

(2) Poučenie podľa odseku 1 súd uskutoční spôsobom, ktorý zohľadňuje zdravotný stav umiestneného.

§ 259

Umiestnený môže požiadať, aby sa zúčastňoval konania jeho dôverník, ktorý nie je jeho zástupcom. O tejto možnosti ho súd poučí.

§ 260

(1) Súd umiestneného vylúčne.

(2) Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhliadne.

(3) Ak o to požiada umiestnený, vylúčne ho súd vždy.

§ 261

Súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

§ 262

(1) Súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania.

(2) Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného.

(3) Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

§ 263

Zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia

bolo neprípustné.

§ 264

Zdravotnícke zariadenie je vždy oprávnené umiestneného prepustiť, a to aj keď súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

§ 265

Po právoplatnosti uznesenia, ktorým súd vyslovil, že prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné, pokračuje súd v konaní o prípustnosti držania v zdravotníckom zariadení.

§ 266

(1) Súd na prejednanie veci nariadi pojednávanie.

(2) Súd nariadi znalecké dokazovanie a vylúčne znalca. Za znalca nemôže súd ustanoviť lekára zdravotníckeho zariadenia, v ktorom sa umiestnený nachádza. Od znaleckého dokazovania možno upustiť, ak súd s ohľadom na vykonané dokazovanie má za to, že ďalšie držanie umiestneného v zdravotníckom zariadení je neprípustné.

(3) Pri výsluchu umiestneného súd postupuje podľa § 260.

§ 267

Uznesenie o prípustnosti držania v zdravotníckom zariadení musí byť vydané do troch mesiacov od právoplatnosti uznesenia o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia.

§ 268

Zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že držanie v zdravotníckom zariadení je neprípustné.

§ 269

(1) Najneskôr do uplynutia lehoty jedného roka od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd vyslovil, že držanie v zdravotníckom zariadení je prípustné, súd rozhodne o začatí konania o prípustnosti ďalšieho držania v zdravotníckom zariadení za predpokladu, že umiestnenie trvá a toto konanie sa nezačalo už skôr na návrh.

(2) V konaní o prípustnosti ďalšieho držania v zdravotníckom zariadení podľa odseku 1 súd postupuje podľa § 252, 255 až 260, 264, 266 a 268.

§ 270

(1) Umiestnený, jeho zvolený zástupca, jeho zákonný zástupca alebo blízka osoba môžu podať návrh na začatie konania o prípustnosti ďalšieho držania v zdravotníckom zariadení aj pred uplynutím lehoty podľa § 269 ods. 1.

(2) V konaní o prípustnosti ďalšieho držania v zdravotníckom zariadení podľa odseku 1 súd postupuje podľa § 252, 255 až 260, 264, 266 a 268.

(3) Ak súd rozhodne, že ďalšie držanie v zdravotníckom zariadení je prípustné, môže vysloviť, že nový návrh možno podať najskôr po uplynutí lehoty troch mesiacov.

§ 271

Trovy dôkazov platí štát.

Štvrtý diel

Konanie o ustanovení opatrovníka

§ 272

Súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

§ 273

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie o ustanovení opatrovníka je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má fyzická osoba bydlisko; ak takýto súd nie je, súd, v ktorého obvode má fyzická osoba majetok.

§ 274

(1) Súd rozhoduje uznesením.

(2) V uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

§ 275

Súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

§ 276

Súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

§ 277

(1) Súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

(2) Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

ŠTVRTÁ HLAVA

KONANIA VO VECIACH OBCHODNÉHO REGISTRA

§ 278

Konaniami vo veciach obchodného registra sú

- a) konanie o zápise údajov do obchodného registra (ďalej len "konanie o zápise údajov"),
- b) konanie o zosúladenie údajov v obchodnom registri so skutočným právnym stavom (ďalej len "konanie o zosúladenie údajov"),
- c) konanie o zrušenie zápisu údajov do obchodného registra (ďalej len "konanie o zrušenie zápisu údajov").

§ 279

(1) Na konania vo veciach obchodného registra je kauzálnie príslušný registrový súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Registrovým súdom je okresný súd, ktorý je príslušný viesť obchodný register. Obchodný register vedie okresný súd v sídle kraja.

(3) Obchodný register pre obvod Krajského súdu v

- a) Bratislave vedie Okresný súd Bratislava I,
- b) Trnave vedie Okresný súd Trnava,
- c) Trenčíne vedie Okresný súd Trenčín,
- d) Nitre vedie Okresný súd Nitra,
- e) Žiline vedie Okresný súd Žilina,
- f) Banskej Bystrici vedie Okresný súd Banská Bystrica,
- g) Prešove vedie Okresný súd Prešov,
- h) Košiciach vedie Okresný súd Košice I.

§ 280

Miestnu príslušnosť vo veciach obchodného registra upravuje osobitný predpis.

§ 281

Zápisom údajov do obchodného registra sa rozumie aj zápis zmeny údajov a výmaz zapísaných údajov.

Niektoré ustanovenia o konaní o zápise údajov

§ 282

(1) Ak registrový súd v konaní o zápise údajov do obchodného registra odmietne vykonať zápis, môže navrhovateľ podať námietky proti odmietnutiu vykonania zápisu (ďalej len "námietky").

(2) V námietkach môže navrhovateľ odstrániť nedostatky, najmä doplniť chýbajúce údaje alebo opraviť nesprávne údaje, pre ktoré bolo vykonanie zápisu odmietnuté.

§ 283

Námietky sa podávajú na registrovom súde do 15 dní odo dňa vydania alebo doručenia oznámenia o odmietnutí vykonania zápisu.

§ 283a

Námietky sa podávajú výlučne v elektronickej podobe. Námietky musia byť registrovému súdu podané elektronickými prostriedkami prostredníctvom elektronického formulára zverejneného na ústrednom portáli verejnej správy podľa osobitného zákona alebo na špecializovanom portáli podľa osobitného zákona a autorizované navrhovateľom podľa osobitného zákona, inak na námietky registrový súd neprihliada. Námietky sa podávajú spolu s prílohami v elektronickej podobe, inak na ne registrový súd neprihliada.

§ 284

Späťvzatie námietok sa nepripúšťa.

§ 285

(1) O námietkach rozhoduje registrový súd bez nariadenia pojednávania v lehote desiatich pracovných dní od ich doručenia. Odmietnutie vykonania zápisu preskúma súd len z hľadiska splnenia podmienok podľa osobitného predpisu.

(2) Ak registrový súd námietkam vyhovie, vykoná zápis. Ak návrh na zápis obsahuje deň, ku ktorému má byť navrhovaný údaj zapísaný, zapíše sa navrhovaný údaj k tomuto dňu. Ak registrový súd vykonáva zápis neskôr alebo ak návrh na zápis neobsahuje deň, ku ktorému má byť navrhovaný údaj zapísaný, zapíše sa navrhovaný údaj ku dňu nasledujúcemu po dni vykonania zápisu.

(3) O vykonaní zápisu registrový súd vydá potvrdenie, ktoré bezodkladne odošle navrhovateľovi. V potvrdení uvedie obsah vykonaného zápisu. Po zápise vydá registrový súd výpis z obchodného registra, ktorý bezodkladne odošle navrhovateľovi. Námietky proti vykonaniu zápisu nie sú prípustné.

§ 286

(1) Registrový súd námietky zamietne, ak nie sú splnené podmienky na vykonanie zápisu.

(2) O zamietnutí námietok sa rozhoduje uznesením. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

§ 287

(1) O námietkach rozhoduje sudca okrem prípadu podľa odseku 2.

(2) Súdny úradník vykoná zápis, ak navrhovateľ podal námietky, odstránil nedostatky, ktoré boli dôvodom na odmietnutie vykonania zápisu, a ak sú splnené všetky podmienky na vykonanie zápisu podľa osobitného predpisu.

§ 288

Zrušený od 1.10.2020

Konanie o zosúladenie údajov

§ 289

Konaním o zosúladenie údajov sa má dosiahnuť zhoda zápisu v obchodnom registri so skutočným právnym stavom inak, ako na základe návrhu na zápis údajov do obchodného registra.

§ 290

(1) Návrh na začatie konania o zosúladenie údajov môže podať každý, kto má právny záujem na správnosti údajov zapísaných v obchodnom registri alebo každý, koho sa zapísané údaje týkajú, najmä spoločník zapísanej osoby alebo člen štatutárneho orgánu zapísanej osoby.

(2) Zapísaná osoba nie je oprávnená na podanie návrhu na začatie konania o zosúladenie údajov. Podanie zapísanej osoby, ktorého obsahom je návrh na zápis, posúdi registrový súd vždy ako návrh na zápis údajov do obchodného registra.

§ 291

(1) Ak sa konanie o zosúladenie údajov začína bez návrhu, registrový súd v uznesení o začatí konania uvedie, aké údaje majú byť do obchodného registra zapísané.

(2) Súdny a iné orgány vždy upozornia registrový súd na nezhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zápisu v obchodnom registri, ak tieto skutočnosti zistia pri svojej činnosti.

§ 292

Účastníci

(1) Účastníkmi konania o zosúladenie údajov sú navrhovateľ, zapísaná osoba a osoba, ktorej údaje majú byť do obchodného registra zapísané alebo z obchodného registra vymazané.

(2) Každý, kto osvedčí právny záujem, môže navrhnúť, aby ho registrový súd pribral ako účastníka do konania. Registrový súd o tom vydá uznesenie.

§ 293

(1) Súd môže spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa týkajú tej istej zapísanej osoby.

(2) V záujme hospodárnosti konania môže súd vylúčiť na samostatné konanie veci, ktoré sa týkajú tej istej zapísanej osoby.

§ 294

(1) Návrh na začatie konania alebo uznesenie o začatí konania doručí registrový súd účastníkom a vyzve ich, aby sa vyjadrili, či s vykonaním zápisu údajov do obchodného registra súhlasia, alebo aby uviedli skutkové tvrdenia alebo právne dôvody, ktoré bránia vykonaniu zápisu.

(2) Registrový súd nepostupuje podľa odseku 1, ak je predmetom konania oprava chýb v písaní a počítaní alebo iných zrejmých nesprávností.

§ 295

(1) Registrový súd nariadi pojednávanie, ak sú skutkové tvrdenia medzi účastníkmi sporné.

(2) Registrový súd môže nariadiť pojednávanie aj vtedy, ak to považuje za potrebné.

§ 296

Prerušenie konania

(1) Registrový súd môže konanie o zosúladenie údajov prerušiť aj vtedy, ak prebieha konanie o žalobe o neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti podľa predpisov obchodného práva alebo konanie o žalobe o neplatnosť uznesenia členskej schôdze družstva podľa predpisov obchodného práva a ak takáto žaloba nie je zjavne bezdôvodná.

(2) S výnimkou uvedenou v odseku 1 konanie o zosúladenie údajov nemožno prerušiť z dôvodu, že prebieha iné súdne konanie, ktorého predmetom sú skutkové alebo právne otázky, ktoré by mohli mať význam ako otázka predbežná.

§ 297

(1) Súd rozhoduje uznesením.

(2) Zápis údajov do obchodného registra vykoná registrový súd v deň vydania uznesenia.

§ 298

(1) Ak registrový súd rozhodne o vykonaní zápisu do obchodného registra, súčasne uloží pokutu podľa osobitného predpisu, ak už o nej nerozhodol skôr.

(2) Ak registrový súd rozhodne o vykonaní zápisu do obchodného registra, súčasne uloží zapísanej osobe zaplatiť súdny poplatok vo výške, v ktorej by zapísaná osoba bola povinná zaplatiť súdny poplatok za návrh na zápis údajov do obchodného registra.

Konanie o zrušení zápisu údajov

§ 299

(1) Každý, kto má právny záujem na správnosti údajov zapísaných v obchodnom registri, alebo každý, koho sa zapísané údaje týkajú, najmä zapísaná osoba, spoločník zapísanej osoby alebo člen štatutárneho orgánu zapísanej osoby, môže navrhnúť, aby registrový súd zrušil zápis do obchodného registra.

(2) Návrh na zrušenie zápisu údajov do obchodného registra treba odôvodniť tým, že skutkové a právne predpoklady na vykonanie zápisu neboli splnené.

(3) Konanie o zrušenie zápisu údajov sa začína na návrh.

§ 300

Zápis údajov do obchodného registra, na základe ktorého vznikla právnická osoba, alebo zápis, na základe ktorého došlo k zlúčeniu, splynutiu alebo rozdeleniu právnickej osoby, nemožno zrušiť.

§ 301

Účastníci

(1) Účastníkom konania o zrušenie zápisu údajov do obchodného registra je navrhovateľ, zapísaná osoba a osoba, ktorej údajov sa návrh týka.

(2) Každý, kto osvedčí právny záujem, môže navrhnúť, aby ho registrový súd pribral ako účastníka do konania. Registrový súd o tom vydá uznesenie.

§ 302

Ustanovenia § 293 až 296 sa použijú na konanie o zrušení zápisu údajov primerane.

§ 303

(1) Súd rozhoduje uznesením.

(2) Registrový súd zruší zápis údajov do obchodného registra bezodkladne potom, čo uznesenie, ktorým sa návrhu vyhovel, nadobudne právoplatnosť. Pri zapísanej osobe sa v obchodnom registri poznamená, že zápis bol zrušený, pretože skutkové a právne predpoklady pre vykonanie zápisu neboli splnené.

PIATA HLAVA

KONANIA V NIEKTORÝCH VECIACH PRÁVNICKÝCH OSÔB

§ 304

Konaním v niektorých veciach právnických osôb je konanie o

- a) zrušení právnickej osoby,
- b) ustanovení likvidátora, jeho odvolaní a nahradení inou osobou, ako aj rozhodovanie o odmene likvidátora v prípadoch, keď bol ustanovený súdom,
- c) nariadení dodatočnej likvidácie majetku právnickej osoby,
- d) návrhu na vyhlásenie uznesenia členskej schôdze družstva o rozdelení likvidačného zostatku za neplatné,
- e) neplatnosti obchodnej spoločnosti,
- f) vymenovaní nezávislého experta na posúdenie návrhu zmluvy o splynutí, zmluvy o zlúčení alebo projektu rozdelenia obchodnej spoločnosti,
- g) poverení zvolať valné zhromaždenie,
- h) poskytnutí informácie podľa predpisov obchodného práva,
- i) práve akcionára na primeraný peňažný doplatok,
- k) preskúmanie návrhu zmluvy určujúcej nový výmenný pomer akcií,
- l) preskúmanie návrhu zmluvy o odkúpení akcií.

§ 305

(1) Na konanie v niektorých veciach právnických osôb je kauzálny príslušný registrový súd.

(2) Na konanie je miestne príslušný registrový súd podľa adresy sídla právnickej osoby.

§ 306

Konanie podľa § 304 písm. c) až k) sa začína len na návrh.

§ 307

(1) Súd nariadi pojednávanie, ak sú skutkové tvrdenia medzi účastníkmi sporné.

(2) Súd môže nariadiť pojednávanie aj vtedy, ak to považuje za potrebné.

§ 308

Súd rozhoduje uznesením.

Konanie o zrušení právnickej osoby

§ 309

Konanie o zrušení obchodnej spoločnosti na návrh

Na konanie o zrušení obchodnej spoločnosti, ktoré možno začať len na návrh, sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Účastníkmi konania sú žalobca a obchodná spoločnosť, ktorá má byť zrušená. Ak je na súd podaných viac návrhov, súd ich spojí na spoločné konanie.

Konanie o zrušení obchodnej spoločnosti alebo družstva

§ 309a

V konaniach o zrušení obchodnej spoločnosti alebo družstva (ďalej len "spoločnosť"), ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom konania iba spoločnosť.

§ 309b

Oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti

(1) Ak je dôvod na zrušenie spoločnosti podľa osobitného predpisu, súd spoločnosti doručí oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti, ktoré obsahuje označenie registrového súdu, ktorý vydal oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti, a označenie dôvodu pre začatie konania o zrušení spoločnosti.

(2) Ak je dôvod na zrušenie spoločnosti odstrániteľný, oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti obsahuje aj výzvu na odstránenie dôvodu, pre ktorý sa začalo konanie o zrušení spoločnosti, a spôsob osvedčenia odstránenia dôvodu na zrušenie spoločnosti, spolu s určením lehoty na odstránenie dôvodu na zrušenie spoločnosti v trvaní 90 dní, ktorá začína plynúť od doručenia výzvy spoločnosti. Ak dôvod na zrušenie spoločnosti nie je odstrániteľný, oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti obsahuje výzvu na vyjadrenie sa k dôvodu na zrušenie spoločnosti.

(3) Konanie o zrušení spoločnosti je začaté doručením oznámenia o začatí konania o zrušení spoločnosti. Začatie konania o zrušení spoločnosti súd poznamená v obchodnom registri.

(4) Oznámenie o začatí konania o zrušení spoločnosti, s poznamenaním o začatí konania o zrušení spoločnosti v obchodnom registri možno uskutočniť aj automatizovane prostredníctvom programových a technických prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky na základe údajov z obchodného registra a iných registrov vedených orgánmi verejnej moci.

(5) Súd lehotu podľa odseku 2 primerane predĺži, ak zistí, že odstránenie dôvodu na zrušenie spoločnosti závisí od výsledku iného konania.

(6) Na žiadosť spoločnosti súd lehotu podľa odseku 2 predĺži o 90 dní, a to aj opakovane. O predĺžení lehoty súd spoločnosť upovedomí.

§ 309c

Osvedčenie odstránenia dôvodu na zrušenie spoločnosti

Ak spoločnosť osvedčí odstránenie dôvodu, pre ktorý sa začalo konanie o zrušení spoločnosti, alebo ak súd zistí, že tu dôvod na zrušenie spoločnosti nie je, upovedomí spoločnosť o ukončení konania o zrušení spoločnosti. Súd upovedomí spoločnosť o ukončení konania aj v prípade, že spoločnosť vstúpila do likvidácie pred rozhodnutím súdu o zrušení spoločnosti.

§ 309d

Rozhodnutie o zrušení spoločnosti

(1) Ak spoločnosť neosvedčí odstránenie dôvodu, pre ktorý sa začalo konanie o zrušení spoločnosti, súd po márnom uplynutí lehoty na odstránenie dôvodu pre zrušenie spoločnosti rozhodne o zrušení spoločnosti a rozhodnutie doručí spoločnosti.

(2) Proti rozhodnutiu o zrušení spoločnosti je prípustné odvolanie a môže ho podať spoločnosť. V odvolaní nemožno namietat skutočnosti, ktoré nastali po vydaní rozhodnutia o zrušení spoločnosti.

(3) Ak bolo podané odvolanie proti uzneseniu, súd prvej inštancie môže uznesenie o zrušení spoločnosti zrušiť, ak odvolaniu v celom rozsahu vyhovie.

§ 309e

Oznámenie o zrušení spoločnosti

Ak rozhodnutie súdu o zrušení spoločnosti nadobudlo právoplatnosť, súd zverejní oznámenie o zrušení spoločnosti v Obchodnom vestníku.

§ 309f

Predpoklad úpadku spoločnosti

Ak spoločnosť do 90 dní od zverejnenia oznámenia o zrušení spoločnosti v Obchodnom vestníku nevstúpi do likvidácie,

predpokladá sa, že je v úpadku.

§ 309g

Oznámenie o predpoklade úpadku spoločnosti

Ak sa predpokladá úpadok spoločnosti, súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku oznámenie o predpoklade úpadku spoločnosti. V oznámení poučí veriteľov spoločnosti, osoby, ktoré majú právo na likvidačný zostatok, a iné orgány a osoby dotknuté zrušením spoločnosti, že ak do šiestich mesiacov od zverejnenia tohto oznámenia v Obchodnom vestníku nebude podaný návrh na ustanovenie likvidátora spolu s osvedčením o zložení preddavku na jeho odmenu a náhradu výdavkov alebo nebude podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok spoločnosti, spoločnosť bude vymazaná z obchodného registra.

§ 309h

Rozhodnutie o výmaze spoločnosti

(1) Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, súd po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia o predpoklade úpadku spoločnosti v Obchodnom vestníku rozhodne o výmaze spoločnosti z obchodného registra bez likvidácie.

(2) Ak veriteľ spoločnosti, osoba, ktorá má právo na likvidačný zostatok, orgán štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva podľa osobitného zákona, alebo ten, kto je dotknutý zrušením spoločnosti do výmazu spoločnosti z obchodného registra, navrhne ustanovenie likvidátora, súd ustanoví likvidátora. Na návrh na ustanovenie likvidátora sa neprihliada, ak nie je zložený preddavok na úhrady odmeny a výdavkov likvidátora. Proti rozhodnutiu o ustanovení likvidátora nie je prípustné odvolanie.

(3) Ak voči spoločnosti prebieha konkurzné konanie, súd pred rozhodnutím o výmaze spoločnosti postupuje v závislosti od jeho výsledku. Ak sa na majetok spoločnosti vyhlási konkurz, konanie o zrušení spoločnosti sa zastavuje.

(4) Súd lehotu podľa odseku 1 primerane predĺži, ak to navrhne orgán štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva podľa osobitného zákona, alebo ten, kto osvedčí, že uplatňuje právo odporovať právnomu úkonu spoločnosti alebo sa domáha neplatnosti prevodu majetku spoločnosti alebo vyslovenia neplatnosti právneho úkonu týkajúceho sa majetku, ktorý patrí alebo patril spoločnosti.

(5) Rozhodnutie súdu o výmaze spoločnosti sa doručí uložením v spise. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

§ 309i

Ak súd zistí, že k zrušeniu spoločnosti došlo inak ako rozhodnutím súdu, táto okolnosť vyplýva z verejnej listiny a spoločnosť nevstúpila do likvidácie v lehote ustanovenej osobitným predpisom, predpokladá sa, že je v úpadku. Ustanovenia § 309g a § 309h platia rovnako.

Konanie o nariadení dodatočnej likvidácie majetku spoločnosti

§ 309j

Ak osoba, na návrh ktorej súd ~~nariadiť~~ **má nariadiť** dodatočnú likvidáciu súčasne s podaním návrhu na nariadenie dodatočnej likvidácie a ustanovenie likvidátora, najneskôr však na výzvu súdu v stanovenej primeranej lehote súdu neosvedčí zloženie preddavku na likvidáciu podľa osobitného zákona, súd konanie zastaví. Proti rozhodnutiu o zastavení konania nie je prípustné odvolanie.

ŠIESTA HLAVA

KONANIE O UMORENIE LISTINY

§ 310

Podmienky umorenia listiny

(1) Umožiť možno stratenú alebo zničenú listinu, ktorú treba predložiť na uplatnenie práva.

(2) V konaní pred súdom nemožno umoriť také listiny, ktoré je podľa zákona oprávnená umoriť právnická osoba, ktorá ich vystavila.

(3) Umoreniu nepodliehajú peniaze, lotériové žreby, tikety, lístky a známky denného obehu, kupóny a talóny cenných papierov, listiny, s ktorými je spojené právo uhrádzať určitej právnickej osobe v tuzemsku cenu tovaru a služieb, ako aj listiny, na ktorých podklade možno uplatniť len nárok na vedľajšie plnenie.

§ 311

Miestna príslušnosť súdu

(1) Na konanie o umorenie cenného papiera vystaveného bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má banka alebo pobočka zahraničnej banky adresu sídla.

(2) Inak je na konanie o umorenie listiny miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa. Ak navrhovateľ nemá v Slovenskej republike všeobecný súd, je miestne príslušný súd, v ktorého obvode je platobné miesto.

Niektoré ustanovenia o úkonoch súdu prvej inštancie

§ 312

(1) V konaní o umorenie listiny poverí súd notára, aby vo veci konal a rozhodoval.

(2) Poverenie podľa odseku 1 sa nevzťahuje na

a) žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v cudzine, ak z osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva, že o poskytnutie právnej pomoci môže požiadať výlučne súd,

b) rozhodnutie o vylúčení notára a jeho zamestnancov.

§ 313

(1) Súd poverí notára so sídlom vo svojom obvode, ktorého v návrhu na umorenie listiny označil navrhovateľ.

(2) Ak návrh na umorenie listiny neobsahuje označenie notára podľa odseku 1, poverí súd notára so sídlom vo svojom obvode, ktorého určí náhodným výberom.

§ 314

Pojednávanie sa nariadi, ak treba vykonať dokazovanie. Inak možno rozhodnúť bez pojednávania.

§ 315

Súd rozhoduje uznesením.

§ 316

(1) V uznesení vydanom notárom sa okrem všeobecných náležitostí uvedie označenie súdu, ktorý notára poveril, a označenie notára, ktorý uznesenie vydal.

(2) Uznesenie podpíše notár, ktorý ho vydal, a označí ho odtlačkom úradnej pečiatky notára.

§ 317

Účastníci

(1) Do vydania uznesenia o upovedomení o začatí konania o umorenie listiny podľa § 331 je účastníkom navrhovateľ.

(2) Po vydaní uznesenia o upovedomení o začatí konania o umorenie listiny sú účastníkmi navrhovateľ, ten, kto je podľa listiny povinný plniť, alebo ten, kto by podľa listiny mohol byť povinný plniť, ten, kto má listinu v držbe, a ten, kto podal námietky proti návrhu na umorenie listiny.

Začatie konania o umorenie listiny

§ 318

(1) Konanie o umorenie listiny možno začať iba na návrh.

(2) Návrh na umorenie listiny môže podať každý, kto má na jej umorení právny záujem.

§ 319

(1) V návrhu na umorenie listiny treba uviesť skutočnosti, z ktorých vyplýva, že z listiny alebo na jej základe možno uplatniť nejaké právo. K návrhu treba predložiť odpis listiny alebo označiť listinu, jej vystaviteľa alebo aj iné osoby podľa listiny zaviazané, ako aj také údaje, ktoré listinu odlišujú od iných listín toho istého druhu.

(2) Ak je v listine uvedená peňažná suma, treba uviesť aj tento údaj.

§ 320

Súd uznesením odmietne návrh, ak zo skutkových tvrdení navrhovateľa vyplýva, že listina, ktorej umorenie sa navrhuje, nebola vystavená, nie je stratená ani zničená, alebo že navrhovateľ nemá na umorení listiny právny záujem.

Upovedomenie o začatí konania o umorenie listiny

§ 321

(1) Ak sa návrh neodmietol, súd uznesením upovedomí o začatí konania o umorenie listiny.

(2) Súd v upovedomení uvedie odpis alebo označenie listiny, ktorej umorenie sa navrhuje, a skutkové okolnosti tvrdené navrhovateľom, ktoré sú dôvodom na umorenie listiny.

§ 322

(1) Upovedomenie obsahuje výzvu, aby sa ten, kto má listinu, prihlásil do jedného roka od vydania upovedomenia prípadne predložil listinu alebo aby podal proti návrhu námietky.

(2) Ak ide o listinu na doručiteľa, skončí sa lehota podľa odseku 1 až o jeden rok po splatnosti pohľadávky z listiny.

§ 323

(1) Ak sa umoruje zmenka alebo šek, súd v upovedomení určí lehotu dvoch mesiacov a súčasne zakáže, aby sa podľa umorovanej listiny platilo.

(2) Lehota podľa odseku 1 plyní od prvého dňa splatnosti pohľadávky, ak pohľadávka z umorovanej listiny nie je ešte splatná. Ak je pohľadávka už splatná, plyní táto lehota odo dňa vydania upovedomenia.

§ 324

(1) Upovedomenie obsahuje poučenie, že každý, kto má na veci právny záujem, môže podať námietky proti návrhu na umorenie listiny v lehote podľa § 322 a 323.

(2) Namietat' možno len to, že listina nebola vystavená, že nie je stratená alebo zničená alebo že navrhovateľ nemá na umorenie listiny právny záujem.

§ 325

Upovedomenie sa doručuje navrhovateľovi a tým, ktorí sú alebo ktorí by mohli byť podľa listiny povinní plniť.

§ 326

(1) Upovedomenie sa zverejní v deň jeho vydania na úradnej tabuli notára, ktorý ho vydal, a na webovom sídle Notárskej komory Slovenskej republiky.

(2) Upovedomenie sa zverejní na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Rovnopis uznesenia doručí notár súdu bezodkladne.

Právne účinky začatia konania o umorenie listiny

§ 327

Od začatia konania o umorenie listiny až do jeho právoplatného skončenia neplyní proti navrhovateľovi premĺčacia lehota, lehota pre zánik práva ani lehota určená na výplatu peňažnej sumy podľa umorovanej listiny. To neplatí, ak bol návrh na umorenie listiny odmietnutý.

§ 328

Ten, komu bolo upovedomenie o začatí konania o umorenie listiny doručené alebo kto sa o ňom mohol pri náležitej starostlivosti dozvedieť, nesmie nakladať s právami z umorovanej listiny, robiť výplaty alebo iné plnenia podľa nej, previesť ju alebo vykonať na nej zmeny. Ten, kto je podľa listiny zaviazaný, je povinný zadržať predloženú listinu a oznámiť súdu, kto ju predložil.

§ 329

Ak sa začalo konanie o umorenie zmenky alebo šeku, je navrhovateľ, ktorý sa preukáže upovedomením o začatí konania o umorenie listiny, oprávnený žiadať zaplatenie zmenky alebo šeku, ak zloží primeranú zábezpeku,okiaľ zmenka alebo šek nie sú vyhlásené za umorené. Ak túto zábezpeku nezloží, môže žalobou požadovať, aby dlžná suma bola zložená do notárskej úschovy na účely splnenia záväzku.

Rozhodnutie o návrhu na umorenie listiny

§ 330

Súd preskúma prihlášku toho, kto má listinu, a námietky proti návrhu na umorenie listiny.

§ 331

(1) Súd návrh na umorenie listiny uznesením zamietne, ak zistí, že listina nebola vystavená, že nie je stratená alebo zničená alebo že navrhovateľ nemá na umorenie listiny právny záujem.

(2) Vydaniu uznesenia podľa odseku 1 nebráni skutočnosť, že uznesenie o upovedomení o začatí konania o umorenie listiny nie je právoplatné alebo že lehota na podanie námietok proti návrhu na umorenie listiny zatiaľ neuplynula.

§ 332

(1) Ak uplynula lehota na podanie námietok proti návrhu na umorenie listiny a ak nie sú dôvody na zamietnutie návrhu, súd vyhlási listinu za umorenú.

(2) Uznesenie o umorení listiny nahrádza umorenú listinu,okiaľ ten, kto je podľa listiny zaviazaný, nevydá za ňu oprávnenému náhradnú listinu.

SIEDMA HLAVA

KONANIA VO VECIACH NOTÁRSKÝCH ÚSCHOV

§ 333

Konaniami vo veciach notárskych úschov sú

- a) konanie o námietkach proti vydaniu predmetu notárskej úschovy zloženej na účely splnenia záväzku,
- b) konanie o námietkach proti vydaniu výťažku z predaja zálohu zloženého do notárskej úschovy,
- c) konanie o prepadnutí predmetu notárskej úschovy štátu.

§ 334

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie vo veciach notárskych úschov je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má sídlo notár, ktorý má peniaze, veci alebo cenné papiere v úschove.

Konanie o námietkach proti vydaniu predmetu notárskej úschovy zloženej na účely splnenia záväzku

§ 335

Proti vydaniu predmetu úschovy, ktorý bol zložený do notárskej úschovy na účely splnenia záväzku, možno podať námietky, ak

- a) príjemca požiadal notára o vydanie predmetu úschovy, ktorý bol zložený preto, že niekto iný než príjemca uplatňuje právo na vydanie predmetu úschovy,
- b) príjemca požiadal notára o vydanie predmetu úschovy, na ktorého vydanie je potrebný súhlas ďalšej osoby,
- c) zložiteľ notára požiadal, aby bol predmet úschovy vydaný jemu alebo inej osobe ako príjemcovi.

§ 336

(1) Účastníkom konania o námietkach proti vydaniu predmetu notárskej úschovy zloženej na účely splnenia záväzku je zložiteľ, príjemca, ten, komu má byť predmet úschovy vydaný, a ten, koho súhlas je s vydaním predmetu úschovy potrebný.

(2) Ak k zloženiu došlo preto, že niekto iný než príjemca uplatňuje právo na vydanie predmetu úschovy, je účastníkom aj ten, kto si takéto právo uplatňuje.

§ 337

(1) Zložiteľom je ten, kto predmet úschovy u notára zložil na účely splnenia záväzku a vyhlásil, že záväzok, ktorého predmetom sú hodnoty skladané do úschovy, nemožno splniť, pretože veriteľ je neprítomný alebo je v omeškaní, alebo že zložiteľ má odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom, alebo že zložiteľ veriteľa nepozná.

(2) Príjemcom je ten, pre koho je predmet úschovy určený.

§ 338

Súhlas zložiteľa s vydaním predmetu úschovy príjemcovi je potrebný len vtedy ak bolo plnenie zložené pre neznámeho veriteľa.

§ 339

Súhlas príjemcu s vydaním predmetu úschovy zložiteľovi alebo inej osobe je potrebný, ibaže bolo plnenie zložené pre neznámeho veriteľa.

§ 340

(1) Ak nejde o prípad podľa § 335 písm. a) alebo písm. b), notár vydá bezodkladne predmet úschovy príjemcovi na jeho žiadosť.

(2) Ak príjemca požiadal o vydanie predmetu úschovy a ide o prípad podľa § 335 písm. a) alebo písm. b) alebo ak zložiteľ požiadal, aby bol predmet úschovy vydaný jemu alebo inej osobe ako príjemcovi, upovedomí notár o tejto žiadosti všetky osoby uvedené v § 336. V upovedomení ich poučí, že ak v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia nepodajú u notára námietky

proti vydaniu predmetu úschovy, bude predmet úschovy vydaný v súlade s obsahom žiadosti. Upovedomenie sa doručuje do vlastných rúk.

(3) Ak námietky neboli v lehote podané, notár vydá bezodkladne predmet úschovy v súlade s obsahom žiadosti. Platí, že súhlas s vydaním predmetu úschovy bol daný.

§ 341

Námietky podané v lehote podľa § 340 ods. 2 predloží notár na rozhodnutie súdu.

§ 342

Súd doručí námietky ostatným účastníkom a vyzve ich, aby sa k námietkam vyjadrili.

§ 343

(1) Súd nariadi pojednávanie, ak sú skutkové tvrdenia medzi účastníkmi sporné.

(2) Súd môže nariadiť pojednávanie aj vtedy, ak to považuje za potrebné.

§ 344

(1) Súd námietky uznesením zamietne, ak ten, kto podal námietky, odopiera súhlas s vydaním predmetu úschovy nedôvodne alebo ak uplatňuje právo na vydanie predmetu úschovy nedôvodne. Inak námietkam uznesením vyhovie.

(2) Odvolanie proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustné.

(3) Právoplatné rozhodnutie o zamietnutí námietok nahrádza súhlas s vydaním predmetu úschovy.

(4) Po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí námietok vydá notár bezodkladne predmet úschovy v súlade s obsahom žiadosti podľa § 340 ods. 2.

Konanie o námietkach proti vydaniu výťažku z predaja zálohu zloženého do notárskej úschovy

§ 345

(1) Ak bol do notárskej úschovy zložený výťažok z predaja zálohu podľa osobitného predpisu, notár pred vydaním výťažku z predaja zálohu upovedomí záložných veriteľov, ktorých záložné právo predajom zálohu zaniklo, a záložcu o tom, komu a z akých právnych dôvodov bude výťažok z predaja zálohu vydaný. V upovedomení ich poučí, že v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia môžu podať proti vydaniu výťažku z predaja zálohu námietky.

(2) Ak námietky neboli v lehote podané, notár vydá bezodkladne výťažok z predaja zálohu v súlade s obsahom upovedomenia.

§ 346

Námietky podané v lehote predloží notár na rozhodnutie súdu.

§ 347

Účastníkmi konania o námietkach proti vydaniu výťažku z predaja zálohu zloženého do notárskej úschovy sú záložca a záložní veritelia, ktorých záložné právo predajom zálohu zaniklo.

§ 348

Súd doručí námietky ostatným účastníkom a vyzve ich, aby sa k námietkam vyjadrili.

§ 349

(1) Súd nariadi pojednávanie, ak sú skutkové tvrdenia medzi účastníkmi sporné.

(2) Súd môže nariadiť pojednávanie aj vtedy, ak to považuje za potrebné.

§ 350

(1) Ak je obsahom námietok zapretie pravosti, výšky, poradia, splatnosti alebo zabezpečenia pohľadávky záložného veriteľa a ak posúdenie dôvodnosti zapretia závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením toho účastníka, ktorého skutkové tvrdenia sa javia ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil na súde žalobou, a konanie o námietkach preruší.

(2) Vo výroku uznesenia súd uvedie účastníkov a predmet konania o žalobe. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac.

(3) Ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, platí, že spor bol rozhodnutý v neprospech toho, kto mal svoje právo uplatniť žalobou.

(4) Právoplatný rozsudok o žalobe je záväzný pre všetkých účastníkov konania o námietkach.

§ 351

(1) Súd rozhoduje o námietkach uznesením, proti ktorému je odvolanie prípustné.

(2) Po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí námietok notár vydá bezodkladne výťažok v súlade s obsahom upovedomenia podľa § 345.

(3) Ak bolo námietkam vyhovené, vydá notár nové upovedomenie podľa § 345. Notár je právnym názorom súdu viazaný.

Konanie o prepadnutí predmetu notárskej úschovy štátu

§ 352

(1) Ak sa notárovi nepodarí naložiť s predmetom notárskej úschovy do desiatich rokov od zloženia, podá súdu podnet na začatie konania o prepadnutí predmetu notárskej úschovy štátu. To neplatí, ak prebieha iné súdne konanie týkajúce sa predmetu notárskej úschovy alebo ak sa o vydanie predmetu notárskej úschovy dôvodne hlási určitá osoba.

(2) Súd začne konanie, ak sú splnené podmienky podľa odseku 1.

§ 353

Účastníkmi konania o prepadnutí predmetu notárskej úschovy štátu sú zložiteľ, tí, o ktorých sa možno domnievať, že majú na vydanie predmetu notárskej úschovy právo, a tí, ktorí v lehote podali žiadosť podľa § 354 o vydanie predmetu notárskej úschovy.

§ 354

(1) V uznesení o začatí konania súd vyzve tých, ktorí majú na vydanie predmetu notárskej úschovy právo, aby na súde podali žiadosť o vydanie predmetu notárskej úschovy s poučením, že ak sa nik neprihlási v lehote troch rokov od vydania uznesenia, rozhodne o prepadnutí predmetu notárskej úschovy štátu.

(2) Uznesenie sa doručí účastníkom a zverejní sa na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu.

§ 355

(1) Ak je v lehote podaná žiadosť o vydanie predmetu notárskej úschovy a ide o prípad uvedený v § 335 alebo ak je predmetom notárskej úschovy výťažok z predaja zálohu, postupuje sa primerane podľa § 335 až 351.

(2) Ak nejde o prípad uvedený v odseku 1, rozhodne o dôvodnosti žiadosti uznesením súd. Proti tomuto uzneseniu je odvolanie prípustné.

(3) Po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa žiadosti vyhovel, vydá notár predmet notárskej úschovy žiadateľovi.

§ 356

Ak došlo k vydaniu predmetu notárskej úschovy, súd konanie o prepadnutí predmetu notárskej úschovy štátu zastaví.

§ 357

Po uplynutí troch rokov od vydania uznesenia o začatí konania súd rozhodne, že predmet notárskej úschovy prepadá štátu, ak

a) nebola v lehote podaná žiadosť o vydanie predmetu notárskej úschovy alebo

b) bola žiadosť o vydanie predmetu notárskej úschovy právoplatne zamietnutá.

§ 358

Ak predmet notárskej úschovy prepadne štátu, zanikajú práva účastníkov a iných osôb k predmetu notárskej úschovy.

§ 359

Iné úschovy

Ak súd prijíma do úschovy veci v prípadoch ustanovených osobitným predpisom, postupuje sa podľa ustanovení osobitného predpisu, a ak ho niet, postupuje sa podľa ustanovení tejto hlavy, a to primerane podľa povahy úschovy a jej účelu.

ÔSMA HLAVA

KONANIE O POTVRDENÍ VYDRŽANIA

§ 359a

Predmet konania

Konaním o potvrdení vydržania je konanie o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo konanie o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

§ 359b

Miestna príslušnosť súdu

Na konanie o potvrdení vydržania je miestne príslušný súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť.

§ 359c

Účastníci konania

(1) Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania je oprávnený podať ten, kto o sebe tvrdí, že vydržaním nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

(2) Účastníkom konania je

- a) navrhovateľ,
- b) ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka,
- c) správca lesného pozemku a
- d) Slovenský pozemkový fond.

§ 359d

Návrh na začatie konania

(1) Konanie o potvrdení vydržania sa začína len na návrh.

(2) Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opísanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľností podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, kedy navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť.

(3) Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania sa doručuje ostatným účastníkom konania spolu s vyzývacím uznesením podľa § 359g.

§ 359e

Rozhodnutie o návrhu na začatie konania

(1) Ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

(2) Súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania uznesením zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1.

(3) O odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania sa rozhoduje bez vyjadrenia ostatných účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania; uznesenie súdu o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania podľa odsekov 1 a 2 sa doručuje len navrhovateľovi.

§ 359f

Vyzývacie uznesenie

(1) Ak navrhovateľ osvedčil, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, súd vydá vyzývacie uznesenie.

(2) Vo vyzývacom uznesení súd vyzve na uplatnenie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania na súde, ktorý vo veci koná v prvej inštancii, a to do dňa, ktorý súčasne určí.

(3) Lehota určená na uplatnenie námietok nesmie byť kratšia ako šesť mesiacov od zverejnenia vyzývacieho uznesenia v Obchodnom vestníku podľa § 359g ods. 2 písm. a) do dňa určeného vo vyzývacom uznesení podľa odseku 2.

(4) Vyzývacie uznesenie okrem výzvy podľa odseku 2 obsahuje označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a stručný opis skutočností, ktoré osvedčujú, že navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním.

§ 359g

Doručenie a zverejnenie vyzývacieho uznesenia

(1) Vyzývacie uznesenie sa bezodkladne doručí

- a) navrhovateľovi,
- b) účastníkovi konania uvedenému v § 359c ods. 2 písm. b) do vlastných rúk spolu s rovnopisom návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania a jeho prílohami,
- c) účastníkom konania uvedeným v § 359c ods. 2 písm. c) a d) spolu s rovnopisom návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania a jeho prílohami,
- d) okresnému úradu v sídle kraja, v ktorého územnom obvode je nehnuteľnosť, ktorá je predmetom konania o potvrdení vydržania, a
- e) okresnému úradu príslušnému na úseku katastra nehnuteľností na vyznačenie poznámky o vedení konania o potvrdení vydržania.

(2) Vyzývacie uznesenie sa bezodkladne zverejní verejnou vyhláškou

- a) v Obchodnom vestníku a
- b) na úradnej tabuli obce, v ktorej katastrálnom území je nehnuteľnosť, ktorá je predmetom konania o potvrdení vydržania; verejná vyhláška môže byť zverejnená aj prostredníctvom hromadných oznamovacích prostriedkov.

(3) Doručenie a zverejnenie vyzývacieho uznesenia zabezpečí súd prvej inštancie.

§ 359h

Námietky

(1) Námietky môže podať

- a) účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. b) a jeho právny nástupca,
- b) ten, koho vecné právo k nehnuteľnosti môže byť tvrdeným vydržaním inak dotknuté a jeho právny nástupca,
- c) účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. c) alebo písm. d), alebo
- d) iná osoba.

(2) Námietky sa podávajú na súde, ktorý vo veci koná v prvej inštancii. Námietky podané osobou uvedenou v odseku 1 písm. a) sa považujú za podané včas, ak sú doručené súdu, ktorý vo veci koná v prvej inštancii, najneskôr do vydania uznesenia o potvrdení vydržania.

(3) V námietkach okrem všeobecných náležitostí podania musí osoba

- a) uvedená v odseku 1 písm. a) a b) opísať skutočnosti, ktoré osvedčujú, že má k nehnuteľnosti vecné právo, ktoré môže byť vydržaním dotknuté; ak ide o právneho nástupcu osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), v námietkach opíše aj skutočnosti, ktoré osvedčujú, že je jej právnym nástupcom,

- b) uvedená v odseku 1 písm. c) osvedčiť, že vydržaním môžu byť dotknuté práva k nehnuteľnosti, ktorú táto osoba konania podľa osobitných predpisov spravuje, alebo práva osôb, ktoré podľa osobitných predpisov zastupuje, a
- c) uvedená v odseku 1 písm. d) osvedčiť skutočnosti, ktoré vyvracajú, že navrhovateľ splnil predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

(4) Súd bez nariadenia pojednávania uznesením odmietne námietky, ktoré boli podané oneskorene, alebo ktoré neobsahujú náležitosti podľa odseku 3.

§ 359i

Zamietnutie návrhu na začatie konania

(1) Súd uznesením zamietne návrh na začatie konania o potvrdení vydržania, ak sa námietky neodmietli, námietky boli podané odôvodnene a nie sú splnené podmienky pre vydanie uznesenia o potvrdení vydržania. Uznesenie podľa prvej vety súd bezodkladne doručí okresnému úradu príslušnému na úseku katastra nehnuteľností na účel výmazu poznámky vyznačenej podľa § 359g ods. 1 písm. e).

(2) Pred rozhodnutím o námietkach môže súd vykonať potrebné šetrenia na overenie skutočností uvedených v námietkach alebo môže vyzvať osobu, ktorá podala námietky, aby predložila ďalšie dôkazy preukazujúce jej tvrdenia; na tento účel môže nariadiť pojednávanie.

§ 359j

Potvrdenie vydržania

(1) Ak súd nezamietol návrh na začatie konania o potvrdení vydržania podľa § 359i ods. 1, vydá uznesenie o potvrdení vydržania; to platí aj vtedy, ak márne uplynula lehota na podanie námietok alebo ak boli námietky odmietnuté.

(2) Uznesenie o potvrdení vydržania obsahuje označenie

- a) účastníkov konania,
- b) nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností, ktorá je predmetom vydržania vlastníckeho práva alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu navrhovateľa, a
- c) dňa, kedy navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním.

§ 359k

Účinky uznesenia o potvrdení vydržania

(1) Právoplatné uznesenie o potvrdení vydržania je záväzné pre každého.

(2) Právoplatné uznesenie o potvrdení vydržania nie je prekážkou, aby sa ten, kto je vydržaním dotknutý, domáhal svojho vecného práva k nehnuteľnosti žalobou, ak osvedčí, že existujú skutočnosti, ktoré bez vlastnej viny nemohol uplatniť námietkami podľa tohto zákona.

(3) Kto dobromyseľne nadobudol vecné právo k nehnuteľnosti od toho, komu bolo právoplatne potvrdené vydržanie podľa tohto zákona, je chránený tak, ako keby ho nadobudol od vlastníka.

TRETIA ČASŤ

NIEKTORÉ USTANOVENIA O NEODKLADNÝCH A INÝCH OPATRENIACH SÚDU

§ 360

(1) Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

(2) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

§ 361

Súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

§ 362

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

§ 363

Súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

§ 364

Ak bolo nariadené neodkladné opatrenie podľa tohto zákona, ustanovenia Civilného sporového poriadku o zodpovednosti za škodu spôsobenú neodkladným opatrením sa nepoužijú; všeobecné ustanovenia o zodpovednosti za škodu tým nie sú dotknuté.

§ 365

Neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého

(1) Ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

(2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(3) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(4) V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka.

(5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

§ 366

Neodkladné opatrenie vo veciach výživného

Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

§ 367

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého

(1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(3) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

§ 368

Neodkladné opatrenie o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých

(1) V odôvodnených prípadoch môže súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neodkladným opatrením povoliť vstup do obydlija, v ktorom sa nachádza maloletý na účely výkonu právomocí orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Účastníkom konania o nariadenie neodkladného opatrenia je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(3) Súd rozhodnutie vydá a doručí do 24 hodín od doručenia návrhu.

§ 369

Opatrenie na zabezpečenie dôkazu

Zabezpečiť dôkaz podľa tohto zákona možno aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

ŠTVRTÁ ČASŤ

VÝKON ROZHODNUTIA VO VECIACH MALOLETÝCH

§ 370

Exekučný titul

(1) Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

(2) Podľa tejto časti sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

(3) Podľa tejto časti sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

§ 371

Miestna príslušnosť súdu

(1) Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

(2) Ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť podľa odseku 1, môže súd preniesť svoju miestnu príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením miestnej príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

(3) Ak nie je miestne príslušný súd známy alebo ak nemôže včas zakročiť, nariadi a uskutoční výkon súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec miestne príslušnému súdu.

(4) Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd, je miestne príslušný súd prvej inštancie.

(5) Na výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní je miestne príslušný súd, ktorý vo veci konal v prvej inštancii.

§ 372

Účastníkmi konania o výkone rozhodnutia sú maloletý, ten, kto je z exekučného titulu oprávnený a povinný.

§ 373

Na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

§ 374

Pojednávanie netreba nariaďovať.

§ 375

Súd rozhoduje uznesením.

§ 376

(1) Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

(2) Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu.

(3) Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

§ 377

(1) Proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné.

(2) Odvolanie proti nariadeniu výkonu rozhodnutia možno odôvodniť len tým, že exekučný titul nie je vykonateľný alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti.

(3) Odvolanie proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia nie je prekážkou, aby súd prvej inštancie výkon rozhodnutia uskutočnil.

§ 378

Postup súdu pred uskutočnením výkonu rozhodnutia

Po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

§ 379

Výzva na plnenie

(1) Pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd nariadiť pojednávanie a predvolať povinného, oprávneného, maloletého alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Na pojednávaní vyzve povinného, aby sa rozhodnutiu podrobil a upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí.

(2) Ak sa javí, že účel pojednávania možno dosiahnuť aj písomnou výzvou, súd vyzve povinného na dobrovoľné plnenie a upozorní ho na následky neplnenia.

(3) Ak má súd za to, že postup podľa odsekov 1 a 2 by mohol viesť k zmareniu odňatia dieťaťa, súd vykoná výzvu pred uskutočnením výkonu rozhodnutia na mieste samom.

§ 380

Pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov.

§ 381

Ak je to účelné, môže súd pred uskutočnením výkonu rozhodnutia uložiť účastníkom účasť u mediátora zapísaného v registri mediátorov.

§ 382

(1) Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť povinnému pokutu do 1 000 eur.

(2) Pokutu možno uložiť aj opakovane za každé porušenie povinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia.

§ 383

(1) Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu

a) rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu,

b) prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu.

(2) Ak povinný začal dobrovoľne plniť, súd rozhodne, aby príslušný štátny orgán obnovil výplatu dávok zastavených podľa odseku 1.

Uskutočnenie výkonu rozhodnutia

§ 384

(1) Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční.

(2) Ak je to vzhľadom na okolnosti prípadu potrebné, súd uskutoční výkon rozhodnutia aj bez vykonania úkonov a opatrení smerujúcich k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

(3) Výkon rozhodnutia možno uskutočniť, len čo bolo uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia vydané. Uskutočneniu výkonu rozhodnutia nebráni, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia nebolo účastníkom doručené.

§ 385

(1) Súd písomne, elektronickými prostriedkami alebo telefonicky upovedomí oprávneného o mieste a čase uskutočnenia výkonu rozhodnutia.

(2) Súd povinného o uskutočnení výkonu rozhodnutia upovedomí až na mieste samom. Ak sa povinný nenachádza pri odňatí maloletého, upovedomí sa o odňatí bezodkladne po ňom.

§ 386

(1) Súd odníme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.

(2) Sudca je oprávnený poveriť súdneho úradníka zabezpečením odňatia maloletého. Poverený súdny úradník má pri výkone rozhodnutia rovnaké oprávnenia podľa tohto zákona ako sudca.

§ 387

Súd je oprávnený zabezpečiť vstup do obydlija a vykonať opatrenia na odňatie maloletého.

§ 388

(1) Každý je povinný poskytnúť súdu súčinnosť a informácie na objasnenie skutočností dôležitých pre výkon rozhodnutia.

(2) Súd je oprávnený vydávať pokyny orgánom a osobám, ktoré sa zúčastňujú na výkone rozhodnutia.

(3) Ak je to nevyhnutné pre výkon rozhodnutia, sudca je oprávnený každému prikázať, aby

a) v nevyhnutne potrebnom čase nevstupoval na určené miesto, ani sa na ňom nezdržiaval,

b) na nevyhnutne potrebný čas zotrval na určenom mieste.

(4) Tomu, kto nesplní povinnosti podľa odsekov 1 až 3, môže súd uložiť uznesením poriadkovú pokutu do 1 000 eur.

§ 389

Odklad výkonu rozhodnutia

(1) Súd môže odložiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, ak je život, zdravie alebo priaznivý vývoj maloletého výkonom rozhodnutia vážne ohrozený.

(2) Na návrh súd môže odložiť výkon cudzieho rozhodnutia, ak bolo v štáte, v ktorom bolo vydané, napadnuté opravným prostriedkom, až do rozhodnutia o opravnom prostriedku.

(3) Súd odloží výkon rozhodnutia aj vtedy, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

§ 390

Zastavenie výkonu rozhodnutia

Súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak

a) sa exekučný titul dovedy nestal vykonateľným,

b) exekučný titul bol po nariadení výkonu rozhodnutia zrušený; ak bol exekučný titul zmenený, súd môže pokračovať vo výkone rozhodnutia podľa zmeneného exekučného titulu,

c) výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať,

d) okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu spôsobili zánik uloženej povinnosti,

e) došlo k splneniu povinnosti,

f) došlo k uskutočneniu výkonu rozhodnutia.

§ 391

Trovy konania

O náhrade trov konania rozhoduje súd v uznesení, ktorým konanie o výkon rozhodnutia zastavuje.

PIATA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 392

Splnomocňovacie ustanovenie

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, ustanoví podrobnosti o výkone rozhodnutia vo veciach maloletých.

§ 393

Ak sa konanie podľa tohto zákona týka utajovaných skutočností, citlivých informácií a skutočností chránených podľa osobitného predpisu, použijú sa ustanovenia tohto zákona, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 394

Poriadkové pokuty a pokuty uložené podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu.

Prechodné ustanovenia

§ 395

(1) Ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

(2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

(3) Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

§ 396

(1) Konania o dedičstve začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Rozvrh práce vydaný podľa doterajších predpisov predsedom krajského súdu na návrh Notárskej komory Slovenskej republiky, podľa ktorého sú poverovaní notári úkonmi v konaní o dedičstve, sa použije do 31. decembra 2016.

(3) Konania o úschovách začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(4) Konania o umorenie listín začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(5) Konania vo veciach obchodného registra a rozhodovanie o námietkach začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 396a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. októbra 2020

(1) Konanie o zrušení právnickej osoby a nariadení jej likvidácie a konanie o ustanovení likvidátora, jeho odvolaní alebo nahradení inou osobou, ako aj rozhodovanie o odmene a náhrade výdavkov likvidátora, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30. septembra 2020, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. septembra 2020.

(2) Konania o zápise údajov do obchodného registra začaté pred 1. októbrom 2020 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. septembra 2020.

§ 397

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2016.

Zákon č. 137/2019 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júnom 2019.

Zákon č. 390/2019 Z.z. nadobudol účinnosť 1. októbrom 2020.

Andrej Kiska v.r.

Peter Pellegrini v.r.

Robert Fico v.r.